

Załącznik nr 1

**Wytyczne do planu selektywnej
zbiórki odpadów
wielkogabarytowych
i niebezpiecznych dla Miasta
Zgorzelec
wynikające z dokumentów
planistycznych wyższego rzędu**

Grudzień 2009

Spis treści:

1 Wytyczne strategiczne dotyczące ochrony środowiska przed odpadami wielkogabarytowymi i niebezpiecznymi wynikające z dokumentów planistycznych wyższego rzędu.....	4
1.1 Synteza wytycznych wynikających z polityki Unii Europejskiej dot. odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.....	4
1.1.1 Podstawowe założenia polityki ekologicznej.....	4
1.1.2 Priorytety części środowiskowej Funduszu Spójności (2007 - 2013)	7
1.1.3 Dyrektywa parlamentu europejskiego i rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy	8
2 Wytyczne strategiczne dotyczące gospodarki odpadami wielkogabarytowymi niebezpiecznymi wynikające z dokumentów planistycznych wyższego rzędu.....	15
2.1 Strategiczne kierunki	15
2.1.1 Ogólne zasady gospodarki odpadami	15
2.2 Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010	23
2.2.1 Odpady komunalne	25
2.2.2 Odpady niebezpieczne.....	25
2.3 Ogólna strategia gospodarki odpadami wielkogabarytowymi i niebezpiecznymi w województwie dolnośląskim.....	30
2.3.1 Powiązania gminnego planu gospodarki odpadami z innymi strategicznymi dokumentami planistycznymi dla Polski oraz Dolnego Śląska.....	30
2.3.2 Polityka i cele przyjęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami na lata 2008-2011	35
2.4 Kierunki gospodarki odpadami przyjęte w strategii rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego	51
2.4.1 Zadania strategiczne rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego	51
2.4.2 Stworzenie zintegrowanego systemu ochrony środowiska i gospodarki odpadami .	51
2.4.3 Sporządzenie zintegrowanych, branżowych planów gospodarki odpadami.....	52
2.4.4 Limity związane z gospodarką odpadami przyjęte w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2005 – 2008 z perspektywą na lata 2009-2012	53
2.5 Kierunki gospodarki odpadami analizowane przez Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej	54
2.6 Wytyczne wynikające z dokumentów gminnych.....	56
2.6.1 Wytyczne wynikające ze strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Zgorzelec	56
2.6.2 Regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie miasta	57

Spis Tabel:

Tab. 2-1 Poziomy odzysku i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów.....	26
Tab. 2-2 Poziomy odzysku i recyklingu olei odpadowych	36
Tab. 2-3 Poziomy odzysku i recyklingu zużytych akumulatorów i baterii.....	37
Tab. 2-4 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia przyjętych w WPGO 2011 celów i zadań	47

Spis Rysunków:

Ryc. 2-1 Wariant I podziału Województwa Dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi	43
Ryc. 2-2 Wariant II podziału Województwa Dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi	45

1 Wytyczne strategiczne dotyczące ochrony środowiska przed odpadami wielkogabarytowymi i niebezpiecznymi wynikające z dokumentów planistycznych wyższego rzędu

1.1 Synteza wytycznych wynikających z polityki Unii Europejskiej dot. odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych

1.1.1 Podstawowe założenia polityki ekologicznej

VI Program działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010 podkreśla, że realizacja zrównoważonego rozwoju ma nastąpić poprzez poprawę środowiska i jakości życia obywateli UE. Komisja Europejska wśród czterech priorytetowych obszarów działań wymienia "środowisko i zdrowie". VI Ramowy program działań UE podnosi rangę ochrony gleb i powierzchni ziemi. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także i województwa dolnośląskiego, w tym obszarze jest zapobieganie zagrożeniom zdrowia w środowisku i ograniczenie ryzyka dla zdrowia wynikającego z narażenia na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe.

Podstawowe zasady polityki

Traktat Rzymski, z późniejszymi zmianami zapewnia polityce w dziedzinie ochrony środowiska miejsce wśród oficjalnych zasad polityki Wspólnoty Europejskiej i przypisuje jej trzy cele:

- zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska;
- przyczynianie się do ochrony zdrowia ludzkiego;
- zapewnienie rozsądnego i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.

Postanowiono, że poczynania Wspólnoty odnoszące się do ochrony środowiska powinny opierać się na działaniu zapobiegawczym, przyznawaniu pierwszeństwa usuwaniu podstawowych zagrożeń dla środowiska oraz uznaniu zasady, że zanieczyszczający płaci.

W każdym przypadku podstawową zasadą wszelkich działań we powinno być unikanie wytwarzania odpadów oraz zmniejszanie ich ilości i szkodliwości.

Wymagania ochrony środowiska (a tym samym również wchodzące w ich zakres gospodarowanie odpadami) powinny stanowić składową część polityki Wspólnoty w innych dziedzinach.

Pierwsza zasada strategii: zapobieganie

Zapobieganie powstawaniu odpadów jest pierwszą zasadą europejskiej strategii w dziedzinie odpadów, w tym:

- **Zapobieganie poprzez technologie**

Doskonalenie procesów wytwarzania, nie przysparzających zanieczyszczeń, podczas których powstaje niewiele odpadów lub nie ma ich wcale.

- **Zapobieganie poprzez produkty**

Produkty wprowadzane na rynek, podczas wytwarzania, użytkowania i końcowego usuwania, powinny w możliwie najmniejszym stopniu przyczyniały się do zwiększenia ilości lub szkodliwości odpadów albo do powstania zanieczyszczeń. Kampania "czystych produktów" musi angażować wytwórców i projektantów produktów na równi z konsumentami, wytwórcami odpadów.

Druga zasada: recykling i powtórne wykorzystanie odpadów

Instytucjonalne wspieranie recyklingu odpadów i ich powtórne wykorzystanie powinno następować przez:

- prace badawczo-rozwojowe prowadzone w dziedzinie technologii powtórnego wykorzystania i recyklingu,
- optymalizację systemów zbierania i segregowania (zbieranie selektywne, segregowanie elektromechaniczne itp.),
- zmniejszanie kosztów zewnętrznych powtórnego wykorzystania i recyklingu odpadów,
- tworzenie rynków zbytu dla produktów wytwarzanych w procesie powtórnego wykorzystania i recyklingu.

W odniesieniu do poszczególnych sektorów gospodarki Wspólnota ustaliła już wiele systemów recyklingu olejów odpadowych, makulatury, opakowań po napojach i zużytych baterii.

Trzecia zasada: optymalizacja ostatecznego usuwania

Odpady, których nie można powtórnie wykorzystać, ani poddać recyklingowi z konieczności muszą być usunięte; w zasadzie oznacza to ich składowanie.

Składowanie, które w rezultacie staje się ostatecznym przeznaczeniem pozostałości z innych procesów obróbki odpadów, musi odpowiadać rygorystycznym normom w zakresie:

- wyboru lokalizacji,
- budowy obiektu,
- eksploatacji obiektu,
- wstępnej obróbki składowanych odpadów,
- rodzaju przyjmowanych odpadów,
- nadzoru po zamknięciu obiektu.

Czwarta zasada: regulacje dotyczące przewozów

W zakres rozporządzenia wchodzi następujące zagadnienia:

- przesyłanie odpadów pomiędzy państwami członkowskimi oraz transport do państw spoza Wspólnoty,
- eksport odpadów z Unii przeznaczonych do usuwania lub odzysku do krajów Afryki, Pacyfiku i Karaibów,
- import odpadów do Unii zarówno do usuwania jak i odzysku,
- tranzyt odpadów z krajów nie należących do Unii poprzez terytorium Unii zarówno w celu usunięcia, jak i odzysku w kraju nie będącym członkiem Unii.

Piąta zasada: działania naprawcze

Badania dotyczące rekultywacji miejsc, na których są porzucone składowiska objęte zostały na lata 1989 - 1992 programem STEP (Science and Technology for Environmental Protection).

W założeniach programu ACE wsparcie finansowe może być udzielone przedsięwzięciom pilotażowym w zakresie nowych technik wykrywania, oznaczania i rekultywacji terenów zanieczyszczonych. Komisja wprowadziła również możliwość partycypowania w kosztach rekultywacji opuszczonych terenów przemysłowych na obszarach o podupadającym przemyśle, czyniąc z tego jedną z wytycznych w polityce regionalnej Wspólnoty.

Wprowadzanie w życie prawa Wspólnoty

Podstawową gwarancją dobrego gospodarowania odpadami jest stosowanie się do dyrektyw Wspólnoty w tej dziedzinie.

Komisja Europejska będzie czuwała nad prawidłowym stosowaniem dyrektyw przez państwa członkowskie i oceniała czy wywiązują się one z obowiązku przygotowania planów usuwania odpadów oraz składania sprawozdań dotyczących realizowania tych planów. Należy śledzić nie tylko ustawodawstwo państw członkowskich, lecz również przestrzeganie postanowień Wspólnoty w praktyce na szczeblu krajowym. Tego rodzaju kontrola jest jedyną gwarancją prawidłowego funkcjonowania zasad Wspólnoty w interesie ochrony środowiska.

Gospodarowanie odpadami we Wspólnocie bez granic wewnętrznych

Usuwanie odpadów zoptymalizowane jest tylko przez wybranie najlepszych systemów usuwania oraz przez precyzyjne kierowanie kanałami, którymi odpady trafiają do tych systemów. Szczególną uwagę należy zwrócić na zasady rządzące przesyłaniem odpadów w obrębie Wspólnoty oraz eksportowaniem odpadów poza Wspólnotę.

Przesyłanie odpadów przed usunięciem

Usuwanie w obrębie Wspólnoty

Gospodarowanie odpadami pociąga za sobą dużą liczbę transakcji handlowych, niezależnie od tego czy odpady mają być ostatecznie usuwane, czy poddane przeróbce w celu odzyskania surowców. Uwzględniając szczególny charakter odpadów Wspólnota opracowała już pod względem prawnym zbiór zasad mających na celu nie tylko usuwanie lub przetwarzanie odpadów w sposób zgodny z zasadami ochrony środowiska, ale także kontrolowanie ich przesyłania.

Ze względu na te uwarunkowania ekologiczne, ekonomiczne i społeczno-polityczne, potrzebny jest rozwój sieci zakładów ostatecznego usuwania odpadów, tak aby cała operacja (zbieranie, transport i usuwanie) nie powodowała nierównomiernego rozmieszczenia zakładów w obrębie jednych obszarów, pozostawiając inne zbyt słabo wyposażone.

W celu osiągnięcia takiego rozwoju określono regulacje, które zapewniałyby w miarę możliwości usuwanie odpadów w najbliższych położonych zakładach przy użyciu odpowiednich technologii gwarantujących wysoki poziom ochrony środowiska i zdrowia publicznego.

Wejście w życie takiej zasady w żadnym razie nie może prowadzić do sytuacji monopolistycznej.

"Najbliższy zakład" nie musi w każdym przypadku oznaczać "bliski". W celu osiągnięcia najlepszego rozmieszczenia zakładów, należy uwzględnić wymagania i możliwości obróbki. Na przykład, rozmieszczenie zakładów przyjmujących odpady komunalne nie może być takie samo, jak zakładów usuwania chemicznych odpadów zawierających związki chlorowcopochodne.

Odmierna sytuacja wystąpi wtedy, gdy odpady będą poddawane recyklingowi przez odbiorcę. Posiadacz odpadów musi zapłacić za ich ostateczne usunięcie. W przypadkach kiedy odpady są przeznaczone do recyklingu, posiadacz odpadów otrzymuje zapłatę od zajmującego się recyklingiem.

Powoduje to, że odpady przeznaczone do recyklingu stają się częścią produktywnego obiegu gospodarczego, a odpowiedzialnym za gospodarkę odpadami trzeba zapewnić dostęp do tych firm, które mogą prowadzić recykling w sposób najbardziej skuteczny, z uwzględnieniem wymagań rynku. W żadnych okolicznościach skuteczność ta nie może zagrażać środowisku lub zdrowiu ludzkiemu. Tym, którzy zajmują się działalnością związaną z odpadami, nie można pozwalać na odstępowanie od recyklingu odpadów, które są do tego przeznaczone. W celu zachęcenia do recyklingu odpadów, który stanowi jeden z priorytetów Wspólnoty w tej dziedzinie gospodarki, muszą działać zasady swobodnej konkurencji, przy założeniu, że przesyłanie odpadów będzie kontrolowane i realizowane na podstawie umowy pomiędzy posiadaczem odpadów a prowadzącym recykling, przy czym oba podmioty muszą być zarejestrowane i zatwierdzone.

1.1.2 Priorytety części środowiskowej Funduszu Spójności (2007 - 2013)

Dokument programowy ochrony środowiska przewiduje 6 priorytetów dla Funduszu Spójności. Dla województwa dolnośląskiego istotne znaczenie w zakresie gospodarki odpadami mają następujące priorytety:

Priorytet II: Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Działanie 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

Priorytet IV: Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska

Działanie 4.2 Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach

Działanie 4.6 Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne

Plany gospodarki odpadami umożliwią zintensyfikowanie działań na rzecz gospodarki odpadami przez podmioty komunalne, które będą mogły być wspierane przez Fundusz Spójności.

Wymogi Funduszu Spójności pozwalają na finansowanie projektów przekraczających 10 mln EURO. Wobec tego wsparciem funduszu mogą być objęte projekty grupowe, polegające na tworzeniu projektów o charakterze zintegrowanym obejmującym grupę gmin oraz łączące w jednym projekcie różne zagadnienia. Inną propozycją może być rozwiązywanie problemów ekologicznych w układzie zlewni lub w granicach regionalnych czy subregionalnych (np. projekt z zakresu gospodarki odpadami obejmujący nawet całe województwo).

W zakresie gospodarki odpadami wspierane będą działania w zakresie zapobiegania oraz ograniczania wytwarzania odpadów komunalnych, wdrażania technologii odzysku, w tym recyklingu, wdrażania technologii unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym

i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami, a także działania w zakresie rekultywacji gruntów przemysłowych i powojaskowych oraz umacniania i ochrony brzegów morskich,

Planowana jest również budowa instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu, w szczególności demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz przetwarzania odpadów z niego powstałych, demontażu mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, sortowania odpadów selektywnie zbieranych, mechaniczobiologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów pozostałych po selektywnym zbieraniu odpadów zawierających odpady ulegające biodegradacji,

1.1.3 Dyrektywa parlamentu europejskiego i rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy

Dyrektywa 2008/98/WE uchyla dyrektywy 75/439/EWG, 91/689/EWG i 2006/12/WE ze skutkiem od 12 grudnia 2010 r. Natomiast od 12 grudnia 2008 r. obowiązują jednak następujące zmiany:

Dyrektywa wprowadziła nowe dotychczas niestosowane w gospodarce odpadowej pojęcia:

- „bioodpady” oznaczają ulegające biodegradacji odpady ogrodowe i parkowe, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, restauracji, placówek zbiorowego żywienia i handlu detalicznego i porównywalne odpady z zakładów przetwórstwa spożywczego;
- „wytwórca odpadów” oznacza dowolny podmiot, którego działalność prowadzi do powstawania odpadów (pierwotny wytwórca odpadów) lub dowolny podmiot zajmujący się przetwarzaniem wstępnym, mieszaniem lub innymi procesami prowadzącymi do zmiany charakteru lub składu tych odpadów;
- „posiadacz odpadów” oznacza wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną lub prawną będącą w posiadaniu tych odpadów;
- „dealer” oznacza jakikolwiek podmiot występujący w roli zleceniodawcy w transakcji zakupu, a następnie sprzedaży odpadów, w tym oznacza również dealerów, którzy nie obejmują odpadów fizycznie w posiadanie;
- „broker” oznacza jakikolwiek podmiot organizujący odzysk lub unieszkodliwianie odpadów w imieniu innych stron, w tym oznacza również brokerów, którzy nie obejmują odpadów fizycznie w posiadanie;
- „gospodarowanie odpadami” oznacza zbieranie, transport, odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów wraz z działaniami wykonywanymi w charakterze dealera lub brokera;
- „zbieranie” oznacza gromadzenie odpadów, w tym również wstępne sortowanie i wstępne magazynowanie odpadów do celów ich transportu do zakładu przetwarzania;
- „selektywna zbiórka” oznacza zbiórkę, w ramach której dany strumień odpadów obejmuje jedynie odpady jednego rodzaju i o tym samym charakterze w celu ułatwienia specyficznego przetwarzania;
- „zapobieganie” oznacza środki zastosowane zanim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadami, które zmniejszają:

- a) ilość odpadów, w tym również przez ponowne użycie produktów lub wydłużenie okresu żywotności produktów;
- b) niekorzystne oddziaływanie wytworzonych odpadów na środowisko i zdrowie ludzkie;
- c) zawartość substancji szkodliwych w materiałach i produktach;
- „ponowne użycie” oznacza jakikolwiek proces, w wyniku którego produkty lub składniki nie będące odpadami są wykorzystywane ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone;
  - „przetwarzanie” oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
  - „odzysk” oznacza jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu, poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej gospodarce. Załącznik II zawiera nie wyczerpujący wykaz procesów odzysku;
  - „przygotowanie do ponownego użycia” oznacza procesy odzysku polegające na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach których produkty lub składniki produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, by mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności przetwarzania wstępnego;
  - „recykling” oznacza jakikolwiek proces odzysku, w ramach którego materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach. Obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego, ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk;
  - Produkty uboczne to substancja lub przedmiot, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkowanie, wyłącznie jeżeli spełnione są następujące warunki:
    - a) dalsze wykorzystywanie danej substancji lub tego przedmiotu jest pewne;
    - b) dana substancja lub przedmiot mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez jakiegokolwiek dalszego przetwarzania innego niż normalna praktyka przemysłowa;
    - c) dana substancja lub przedmiot są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego;
    - d) dalsze wykorzystywanie jest zgodne z prawem i nie doprowadzi do ogólnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie ludzkie.

1.1.3.1 Hierarchia postępowania z odpadami

Przyjęto następującą hierarchię postępowania z odpadami:

- a) zapobieganie;
- b) przygotowywanie do ponownego użycia;
- c) recykling;

- d) inne metody odzysku, np. odzysk energii; (jako recykling nie jest traktowany dotychczasowy proces R14 - Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części, R15 Przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu)
- e) unieszkodliwianie (jako unieszkodliwianie nie jest traktowany proces D16 - Przetwarzanie odpadów, w wyniku którego są wytwarzane odpady przeznaczone do unieszkodliwiania).

1.1.3.2 Utrata statusu odpadu

1. Niektóre określone rodzaje odpadów przestają być odpadami w rozumieniu art. 3 pkt 1, gdy zostały poddane procesowi odzysku, w tym recyklingu i spełniają ściśle kryteria, opracowane zgodnie z następującymi warunkami:

- a) dana substancja lub przedmiot jest powszechnie stosowana do konkretnych celów;
- b) istnieje rynek takich substancji lub przedmiotów bądź popyt na nie;
- c) dana substancja lub przedmiot spełniają wymagania techniczne dla konkretnych celów oraz wymagania obowiązujących przepisów i norm mających zastosowanie do produktów;
- d) zastosowanie danej substancji lub przedmiotu nie prowadzi do ogólnych niekorzystnych skutków dla środowiska lub zdrowia ludzkiego;
- e) zastosowanie danej substancji lub przedmiotu nie prowadzi do ogólnych niekorzystnych skutków dla środowiska lub zdrowia ludzkiego.

1.1.3.3 Rozszerzona odpowiedzialność producenta

W celu wzmocnienia działań w zakresie ponownego wykorzystania odpadów i zapobiegania ich powstawaniu, recyklingu oraz innych form odzysku państwa członkowskie mogą podjąć środki prawodawcze lub inne niż prawodawcze w celu zapewnienia, aby każda osoba fizyczna lub prawna, która zawodowo opracowuje, wytwarza, przetwarza, obrabia, sprzedaje lub wwozi produkty (producent produktu) ponosiła rozszerzoną odpowiedzialność producenta.

1.1.3.4 Postępowanie z odpadami

1.1.3.4.1 Odzysk

Państwa członkowskie stosują niezbędne środki, aby zapewnić poddawanie wszystkich odpadów procesom odzysku.

Zdefiniowano proces odzysku R1 polegającym na wykorzystaniu głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii obiektów przekształcania termicznego przeznaczone wyłącznie do przetwarzania komunalnych odpadów stałych, pod warunkiem, że ich efektywność energetyczna jest równa lub większa niż:

- 0,60 dla działających instalacji, które otrzymały zezwolenie zgodnie ze stosowanymi przepisami wspólnotowymi obowiązującymi przed dniem 1 stycznia 2009 r.,
- 0,65 dla instalacji, które otrzymały zezwolenie po dniu 31 grudnia 2008 r., przy zastosowaniu następującego wzoru:

$$\text{Efektywność energetyczna} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$$

gdzie:

E_p oznacza ilość energii produkowanej rocznie jako energia cieplna lub elektryczna. Oblicza się ją przez pomnożenie ilości energii elektrycznej przez 2,6 a energii cieplnej wyprodukowanej w celach komercyjnych przez 1,1 (GJ/rok).

E_f oznacza ilość energii wprowadzanej rocznie do systemu, pochodzącej ze spalania paliw biorących udział w wytwarzaniu pary (GJ/rok).

E_w oznacza roczną ilość energii zawartej w przetwarzanych odpadach, obliczanej przy zastosowaniu dolnej wartości opałowej odpadów (GJ/rok).

E_i oznacza roczną ilość energii wprowadzanej z zewnątrz z wyłączeniem E_w i E_f (GJ/rok).

0,97 jest współczynnikiem uwzględniającym straty energii przez popiół denny i promieniowanie.

Wzór ten stosowany jest zgodnie z dokumentem referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik dla termicznego przekształcania odpadów.

1.1.3.4.2 Ponowne wykorzystanie i recykling

Z zastrzeżeniem do roku 2015 selektywna zbiórka odpadów będzie obowiązywać przynajmniej w odniesieniu do: papieru, metalu, plastiku i szkła.

Aby dostosować się do celów niniejszej dyrektywy oraz przybliżyć do celu, jakim jest europejskie społeczeństwo recyklingu o wysokiej wydajności zasobów, państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

a) **do 2020 roku przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, zostanie zwiększone wagowo do minimum 50 %;**

b) do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełniania wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały, w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 Europejskiego katalogu odpadów, zostanie zwiększone wagowo do minimum 70 %.

1.1.3.5 Unieszkodliwianie

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach gdy nie zostaje przeprowadzony odzysk zgodnie odpady podlegały bezpiecznym procesom unieszkodliwiania zgodnym z przepisami art. 13 dotyczącymi ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.

1.1.3.6 Ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska

Państwa członkowskie stosują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby gospodarowanie odpadami było prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, w szczególności:

- a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;
- b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy;
- c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu.

1.1.3.7 Koszty

Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” koszty gospodarowania odpadami muszą być ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzednich posiadaczy odpadów.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że koszty gospodarowania odpadami będą ponoszone częściowo lub w całości przez producenta produktu, z którego odpady powstaną oraz że dystrybutorzy tych produktów mogą częściowo ponosić te koszty.

1.1.3.8 Zasada samowystarczalności i bliskości

Państwa członkowskie stosują właściwe środki, we współpracy z innymi państwami członkowskimi, jeżeli jest to konieczne lub pożądane, aby ustanowić zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych, uwzględniającą przypadki, w których zbieranie takie obejmuje również takie odpady od innych wytwórców, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.

Sieć powinna być zaprojektowana w sposób umożliwiający Wspólnocie jako całości stanie się samowystarczalną w zakresie unieszkodliwiania odpadów, jak również odzysku odpadów, o których mowa w ust. 1, a państwom członkowskim umożliwić stopniowe osiąganie tego celu indywidualnie, przy uwzględnieniu warunków geograficznych lub zapotrzebowania na specjalistyczne instalacje dla niektórych rodzajów odpadów.

Zasady bliskości i samowystarczalności nie oznaczają, że każde państwo członkowskie musi posiadać na swoim terytorium pełen zakres obiektów do ostatecznego odzysku.

1.1.3.9 Zezwolenia i rejestracje

1.1.3.9.1 Wydawanie zezwoleń

Państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie zakłady lub przedsiębiorstwa, które zamierzają dokonywać przetwarzania odpadów, uzyskały zezwolenie od właściwego organu. Zezwolenia takie określają przynajmniej następujące kwestie:

- a) czynności w zakresie monitorowania i kontroli, jakie mogą być niezbędne;
- b) zalecenia dotyczące zamknięcia obiektu i późniejszej ochrony, jakie mogą być niezbędne.

1.1.3.10 Plany gospodarki odpadami

Plany gospodarki odpadami zawierają analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na danym obszarze geograficznym, jak również określają środki, jakie należy zastosować, aby udoskonalić racjonalne z punktu widzenia środowiska przygotowanie do ponownego użycia, recyklingu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów i ocenę tego, w jaki sposób plan wspiera realizację celów i przepisów niniejszej dyrektywy.

Plan gospodarki odpadami zawiera, w odpowiednich przypadkach i z uwzględnieniem poziomu geograficznego i pokrycia danego obszaru planowania, przynajmniej następujące informacje:

- a) rodzaj, ilość i źródło odpadów powstających na danym terytorium; odpady, które prawdopodobnie zostaną przemieszczone poza terytorium kraju lub na nie, a także ocenę kształtowania się strumieni odpadów w przyszłości;
- b) obowiązujące dotychczas systemy zbierania odpadów oraz większe instalacje do unieszkodliwiania i odzysku odpadów, w tym wszelkie szczególne rozwiązania dotyczące olejów odpadowych, odpadów niebezpiecznych lub strumieni odpadów objętych szczegółowymi przepisami wspólnotowymi;
- c) ocenę potrzeby tworzenia nowych systemów zbierania, zamknięcia istniejących obiektów, dodatkowej infrastruktury na potrzeby odpadów zgodnie z art. 16 oraz, w razie potrzeby, inwestycji związanych z powyższym;
- d) w razie potrzeby wystarczające informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji obiektów oraz wydolności przyszłych instalacji do unieszkodliwiania lub większych instalacji do odzysku;
- e) ogólną politykę w sprawie gospodarowania odpadami, wraz z planowanymi technologiami i metodami gospodarowania odpadami lub polityki w sprawie odpadów powodujących konkretne problemy w gospodarowaniu odpadami.

1.1.3.11 Programy zapobiegania powstawaniu odpadów

1. Państwa członkowskie opracowują, zgodnie z art. 1 i 4, programy zapobiegania powstawaniu odpadów nie później niż do dnia 12 grudnia 2013 r.

Programy te są zintegrowane z planami gospodarki odpadami, przewidzianymi w art. 28 lub w stosownych przypadkach z innymi programami dotyczącymi polityki w dziedzinie środowiska lub funkcjonują jako odrębne programy. W przypadku, gdy taki program jest zintegrowany z planem gospodarowania odpadami lub innymi programami, środki służące zapobieganiu powstawania odpadów muszą zostać wyraźnie zdefiniowane.

2. Programy określone w ust. 1 ustalają cele zapobiegania powstawaniu odpadów. Państwa członkowskie opisują istniejące środki zapobiegawcze i oceniają użyteczność przykładów środków wskazanych w załączniku IV lub innych stosownych środków.

Celem takich celów i środków jest przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wpływem na środowisko związanym z wytwarzaniem odpadów.

Państwa członkowskie określają odpowiednie właściwe jakościowe lub ilościowe poziomy odniesienia dla przyjętych środków zapobiegania powstawaniu odpadów w celu nadzorowania i oceny postępu w zakresie tych środków, a także mogą w tym samym celu określać odpowiednie jakościowe i ilościowe cele i inne wskaźniki.

Komisja tworzy system wymiany informacji na temat najlepszych praktyk w dziedzinie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz opracowuje wytyczne, aby pomóc państwom członkowskim w przygotowaniu tych programów.

1.1.3.12 Ocena i przegląd planów i programów

Państwa członkowskie zapewniają, aby plany gospodarki odpadami i programy zapobiegania powstawaniu odpadów były oceniane przynajmniej co sześć lat i zmieniane stosownie do potrzeb w odpowiednich przypadkach.

1.1.3.13 Udział społeczeństwa

Państwa członkowskie zapewniają, by zainteresowane strony i organy oraz ogół społeczeństwa miały możliwość udziału w opracowywaniu planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów oraz by miały dostęp do opracowanych już planów i programów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE lub, jeżeli ma to zastosowanie, dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Państwa członkowskie zamieszczają te plany i programy w dostępnym publicznie portalu internetowym.

1.1.3.14 Prowadzenie ewidencji

Zakłady lub przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 23 ust. 1, wytwórcy odpadów niebezpiecznych oraz zakłady i przedsiębiorstwa, które zawodowo zajmują się zbieraniem lub transportem odpadów niebezpiecznych lub funkcjonują jako dealerzy i brokerzy odpadów niebezpiecznych, prowadzą w porządku chronologicznym ewidencję ilości, charakteru, miejsca pochodzenia odpadów oraz w odpowiednich przypadkach, miejsca przeznaczenia, częstotliwości zbierania, sposobu transportu oraz przewidywanej metody przetwarzania odpadów i udostępniają te informacje właściwym organom na ich żądanie.

1.1.3.15 Sprawozdawczość i przegląd

Co trzy lata państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat wdrażania niniejszej dyrektywy, w postaci sprawozdania sektorowego w formie elektronicznej.

Sprawozdanie to zawiera również informacje o gospodarowaniu olejami odpadowymi i o osiągniętym postępie w zakresie realizacji programów zapobiegania powstawaniu odpadów, a w stosownych przypadkach informacje na temat środków przewidzianych w art. 8 w sprawie rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W pierwszym sprawozdaniu sporządzonym do dnia 12 grudnia 2014 r. Komisja dokonuje przeglądu procesu wdrażania niniejszej dyrektywy, w tym przepisów dotyczących wydajności energetycznej, oraz przedstawi wniosek w sprawie jej zmiany, jeżeli jest to stosowne. Sprawozdanie obejmuje także ocenę obowiązujących w państwach członkowskich programów zapobiegania powstawaniu odpadów, celów i wskaźników zapobiegania oraz ocenę możliwości wprowadzenia na szczeblu wspólnotowym programów, w tym systemów odpowiedzialności producenta w przypadku konkretnych strumieni odpadów, celów liczbowych, wskaźników oraz środków związanych z recyklingiem oraz działaniami nakierowanymi na odzysk materiałów i energii, które mogą przyczynić się do skuteczniejszego wypełniania celów.

1.1.3.16 Transpozycja

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 12 grudnia 2010 r.

2 Wytyczne strategiczne dotyczące gospodarki odpadami wielkogabarytowymi niebezpiecznymi wynikające z dokumentów planistycznych wyższego rzędu

Bezpośrednią podstawą do opracowania powiatowych planów gospodarki odpadami na terenie województwa dolnośląskiego stanowią zapisy przyjęte przez Sejmiku Województwa (i przedstawione do zaopiniowania Ministerstwu Środowiska w postaci Planu Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego oraz wytyczne Krajowego Planu Gospodarki Odpadami oraz II Polityki Ekologicznej Państwa a także Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” uchwalonej z dnia 8 maja 2003 r. i opublikowanej dnia 18 czerwca 2003 r. w Monitorze Polskim. Oparto się również na zapisach projektu „Planu gospodarki odpadami dla Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2005 – 2008 z perspektywą na lata 2009-2012”

2.1 Strategiczne kierunki

2.1.1 Ogólne zasady gospodarki odpadami

Przyjęte cele polityki ekologicznej Państwa mają być realizowane zgodnie z przyjętymi strategicznymi kierunkami.

2.1.1.1 Zasady postępowania z odpadami

Zgodnie z ustawą o odpadach każdy (art. 5), kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

–zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,

–zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,

–zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania. Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione (art. 9).

Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi, powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych (art. 7).

Względem odpadów niebezpiecznych ustawa o odpadach, w artykule 11:

1. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, z zastrzeżeniem pkt. 2.
2. Dopuszcza się mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, w celu poprawy bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po zmieszaniu, jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska.
3. W przypadku gdy odpady niebezpieczne uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami lub przedmiotami to powinny być one rozdzielone, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
  - w procesie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
  - jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.
4. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w odpadach komunalnych, takimi jak baterie i akumulatory określa art. 41 ustawy o odpadach wskazując, iż:

1. Posiadacz baterii lub akumulatorów, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jest obowiązany do ich selektywnej zbiórki, umożliwiającej późniejszy odzysk lub unieszkodliwienie tych odpadów.

2. Posiadacz baterii lub akumulatorów, który jest osobą fizyczną nie będącą przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną nie będącą przedsiębiorcą, powinien zwracać te odpady do punktów ich zbiórki lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady.

Obowiązki, o których mowa w ust. od 1 do 4, dotyczą posiadaczy odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, które zawierają:

- 1) powyżej 0,0005% wagowo rtęci, lub
- 2) powyżej 0,025% wagowo kadmu, lub
- 3) powyżej 0,4% wagowo ołowiu;
- 4) powyżej 25 mg rtęci na celę, z wyjątkiem baterii manganowo-alkalicznych, w których poziom wagowo rtęci nie powinien przekraczać 0,025%.

Odpady w postaci baterii lub akumulatorów, unieszkodliwia się oddzielnie od innych rodzajów odpadów.

2.1.1.1 Obowiązki wytwórcy odpadów

Poprzez wytwórcę odpadów rozumie się (zgodnie z art. 3 ustawy o odpadach):

Każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów. Wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.

Wytwórca odpadów jest obowiązany do stosowania takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilość, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

2.1.1.1.2 Obowiązki posiadacza odpadów

Poprzez posiadacza odpadów rozumie się (zgodnie z brzmieniem art. 3 ustawy o odpadach) każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną). Domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości.

Posiadacz jest obowiązany do pozbywania się substancji lub przedmiotów niespełniających wymagań technicznych określonych w przepisach.

Posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami. Posiadacz odpadów jest zobowiązany do:

- poddania ich odzyskowi, w pierwszej kolejności;
- unieszkodliwienia w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami (jeżeli odzysk z przyczyn technologicznych jest niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych).

2.1.1.1.3 Unieszkodliwianie odpadów

W ustawie o odpadach, poprzez „unieszkodliwianie odpadów” rozumie się poddanie ich procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

W załączniku nr 6 do ustawy wyspecyfikowane dopuszczane procesy unieszkodliwiania odpadów. Do najważniejszych należą:

- Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.
- Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz.
- Lokowanie (zatapianie) na dnie mórz.
- Termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.
- Składowanie odpadów w pojemnikach w ziemi (np. w kopalni).

Zgodnie z brzmieniem art. 12 ustawy unieszkodliwianiu poddaje się wyłącznie te odpady, z których uprzednio wydzielono odpady nadające się do odzysku.

2.1.1.1.4 Tymczasowe magazynowanie odpadów

Ustawowo dopuszczono możliwość magazynowania odpadów przed ich składowaniem czy szerzej unieszkodliwieniem. Dookreślono również maksymalny czas magazynowania odpadów przed ich poddaniem go procesowi odzysku lub unieszkodliwienia:

- odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat.
- odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ilości tych odpadów do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku.

Okresy magazynowania odpadów, liczone są łącznie dla wszystkich kolejnych posiadaczy tych odpadów.

Magazynowanie odpadów może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym (art. 63.2).

Określenie miejsca i sposobu magazynowania odpadów następuje w (art. 63.6):

- pozwoleniu zintegrowanym, o którym mowa w przepisach o ochronie środowiska,
- pozwoleniu na wytwarzanie odpadów,
- decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami,
- zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,

- zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

Wg ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 7 czerwca 2001 r., decyzje wyrażające zgodę na miejsce oraz sposób gromadzenia odpadów, wydane na podstawie ustawy o odpadach, zachowują moc do czasu uzyskania decyzji określających sposób i miejsce magazynowania odpadów lub złożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.

2.1.1.1.5 Składowanie odpadów

Ustawa o odpadach określiła składowiska odpadów jako obiekty budowlane względem których lokalizacji, budowy i eksploatacji mają zastosowanie przepisy ustaw o zagospodarowaniu przestrzennym i Prawo budowlane.

Obowiązuje podział składowisk odpadów na składowiska odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne oraz składowiska odpadów obojętnych (art.50.1). Na tych ostatnich mogą być składowane wyłącznie odpady obojętne (art.58), natomiast na składowisku odpadów niebezpiecznych nie mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne (art. 57.1). Jednocześnie, stałe odpady niebezpieczne mogą być składowane na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, które powinny spełniać wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, określone dla składowisk odpadów niebezpiecznych. Na wzmiankowanych wydzielonych częściach składowisk mogą być składowane odpady inne niż niebezpieczne.

Ustawa wprowadziła też zakaz składowania niektórych typów odpadów, i tak zgodnie z art. 55 ustawy zakazano składowania odpadów:

- występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów,
- o właściwościach wybuchowych, żrących, utleniających, wysoce łatwopalnych lub łatwopalnych,
- zakaźnych medycznych i zakaźnych weterynaryjnych,
- powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są nowe i których oddziaływanie na środowisko jest nieznane,
- w postaci opon i ich części, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1 400 mm.

Według ustawy wprowadzającej Prawo Ochrony Środowiska zakaz składowania opon obowiązuje od dnia 1 lipca 2003 r. (art. 43.1), natomiast zakaz składowania części opon będzie obowiązywał od dnia 1 lipca 2006 r. (art. 43.2).

Jednocześnie zakazuje się rozcieńczania lub sporządzania mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami lub przedmiotami w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów (art. 55.2).

Odpady powinny być składowane w sposób selektywny mając na uwadze uniknięcie szkodliwych dla środowiska reakcji pomiędzy składnikami tych odpadów, możliwość dalszego ich wykorzystania oraz rekultywację i ponowne zagospodarowanie terenu składowiska odpadów. Dopuszcza się składowanie określonych rodzajów odpadów w sposób nieselektywny (mieszanie), jeżeli w wyniku takiego składowania nie nastąpi zwiększenie negatywnego oddziaływania tych odpadów na środowisko (art. 55.4). Zmniejszeniu ilości lub objętości odpadów kierowanych na składowisko ma służyć obowiązek

poddawania ich procesom przekształcania fizycznego, chemicznego lub biologicznego w stosunku do odpadów, które takim procesom mogą podlegać (art. 56.1). Obowiązki te nie dotyczą odpadów obojętnych oraz odpadów, w stosunku do których proces przekształcenia fizycznego, chemicznego lub biologicznego nie spowoduje ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska ani ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów (art. 56.2).

Ustawa o odpadach wprowadza dodatkowe obowiązki dla posiadacza odpadów, który zarządza składowiskiem odpadów (art. 59). Ustawa wprowadza m.in. zasadę, że składowiska odpadów podlegają monitorowaniu przed, podczas i po zakończeniu eksploatacji. Zakres, czas, sposób oraz warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. o zakresie czasie oraz warunkach prowadzenia Monitoringu.

W artykule 61 została zawarta zasada wynikająca z dyrektywy tzw. składowiskowej (1999/31/EC) odnosząca się do ceny za przyjęcie odpadów do składowania. Cena ta powinna uwzględniać w szczególności koszty budowy, eksploatacji, zamknięcia, rekultywacji, monitorowania i nadzorowania składowiska odpadów.

Ustawa podaje zasady i procedury wymagane przy zamykaniu składowiska (art. 54). Wymagania techniczne z tym związane zostały dookreślone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w którym przedstawiono wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, uwzględniając zjawiska przyrodnicze i uwarunkowania geologiczne oraz systemy kontroli. Uszczegółowiono w ten sposób ogólne wytyczne jakie zostały przedstawione w ustawie.

2.1.1.2 Zadania Powiatu

Do zadań starosty należy (wg Ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r.:

- Wydawanie na odpowiedni wniosek zezwoleń na wytwarzanie odpadów (jeżeli wytwórca prowadzi instalację oraz wytwarza powyżej 1 tony odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tysięcy ton rocznie odpadów innych niż niebezpieczne).
- Zatwierdzanie na odpowiedni wniosek programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (jeżeli wytwórca prowadzący instalację wytwarza do 1 tony odpadów niebezpiecznych rocznie, a jeżeli nie prowadzi instalacji i wytwarza powyżej 100 kg odpadów niebezpiecznych rocznie). Starosta zatwierdza taki program po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwych ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych; wymóg zasięgnięcia opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu.
- Gromadzenie informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach ich gospodarowania (jeżeli wytwórca prowadzi instalację oraz wytwarza od 5 do 5 tysięcy ton rocznie odpadów innych niż niebezpieczne, a jeżeli nie prowadzi instalacji i wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 100 kg rocznie albo powyżej 5 ton rocznie odpadów innych niż niebezpieczne).
- Wydawanie na odpowiedni wniosek zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwianie odpadów. Starosta wydaje takie zezwolenie po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwych ze względu na miejsce prowadzenia takiej działalności; wymóg zasięgnięcia opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu.
- Wydawanie na odpowiedni wniosek zezwoleń na prowadzenie w zakresie zbierania (starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów) lub transportu odpadów (starosta właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza

odpadów). Starosta wydaje takie zezwolenie po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta; wymóg zasięgnięcia opinii prezydenta miasta nie dotyczy prezydenta miasta na prawach powiatu.

Kopię wydanych decyzji oraz informacji o wytwarzanych odpadach starosta przekazuje właściwemu marszałkowi oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

2.1.1.3 Obowiązki gminy i właścicieli nieruchomości dotyczące gospodarki odpadami

Zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. O utrzymaniu czystości i porządku w gminach (D.U. 1996.132.622).

Zgodnie z zapisem art. 2.1. ustawy jako właściciel nieruchomości traktowani są podmioty władające nieruchomością (a więc jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu). To właśnie do nich skierowane są zapisy dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi.

2.1.1.3.1 Zadania gminy

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do zadań własnych gminy.

Do zadań gminy należy m.in. zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania, a w szczególności (art. 3 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości (...)):

Do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

- 1) zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
- 2) zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
  - a) wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
  - b) osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- 3) zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców,

Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej „regulaminem”, który jest aktem prawa miejscowego.

Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
- prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów,

- uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi,
- rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych urządzeń i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

–średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

–liczby osób korzystających z tych urządzeń,

- częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,

–innych wymagań wynikających z gminnego planu gospodarki odpadami,

–obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,

–wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,

–wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Rada gminy ma obowiązek dostosować regulamin do gminnego planu gospodarki odpadami w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty uchwalenia tego planu.

Radzie Gminy przysługuje prawo ustalenia - w drodze uchwały - górnej stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości (art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości (...)). Ustalając stawki powyższych opłat, rada gminy może stosować stawki niższe, jeżeli odpady komunalne są zbierane i transportowane w sposób selektywny (art. 6 ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości (...)).

Gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów.

Wójt, burmistrz, prezydent miasta wydaje z urzędu decyzję, w której ustala:

- 1) obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych,
- 2) wysokość opłat,
- 3) terminy uiszczania opłat,
- 4) sposób i terminy udostępniania urządzeń lub zbiorników w celu ich opróżnienia.

Rada gminy może w drodze uchwały, na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w przeprowadzonym uprzednio referendum gminnym, przejąć od właścicieli nieruchomości wszystkie lub wskazane obowiązki.

2.1.1.3.2 Obowiązki właścicieli nieruchomości

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

1. wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów oraz ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
2. zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w uchwale rady gminy oraz pozbywanie się tych odpadów w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązku obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi.

2.2 Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 233 w dniu 29 grudnia 2006 r.

Celami dalekosiężnym tworzenia krajowego planu gospodarki odpadami jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią gospodarki odpadami, czyli po pierwsze zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczania ich właściwości niebezpiecznych, a po drugie wykorzystywania właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku ich unieszkodliwienie, przy czym składowanie generalnie jest traktowane jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami. Realizacja tego celu umożliwi osiągnięcie innych celów takich, jak: ograniczenie zmian klimatu powodowanych przez gospodarkę odpadami poprzez minimalizację emisji gazów cieplarnianych z terenu zagospodarowania odpadów czy też zwiększenie udziału w bilansie energetycznym kraju ze źródeł odnawialnych poprzez zastępowane spalania paliw kopalnych spalaniem odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

W związku z powyższym, zgodnie z polityką ekologiczną państwa przyjęto następujące cele główne:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,

- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk nie spełniających przepisów prawa,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce,

przy czym, wprowadzanie zmian prawa będzie ograniczone do niezbędnego minimum, wynikającego z konieczności transpozycji prawa unijnego oraz potrzeby wprowadzenia zmian wskazanych w KPGO 2010. Szczególny nacisk zostanie położony na egzekwowanie przepisów prawa w odniesieniu do gospodarki odpadami, również w kontekście transgranicznego przemieszczania odpadów.

Ze względu na pakt, że kierunki zmian prawa ochrony środowiska są obecnie wyznaczone głównie na poziomie Unii Europejskiej, jednym z głównych celów w zakresie gospodarki odpadami staje się również aktywny udział Polski w pracach na forum Unii Europejskiej, w szczególności w pracach nad nowymi aktami prawnymi. Polska jako członek społeczności międzynarodowej podpisała Konwencję Sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej. Ze względu na fakt, że Unia Europejska już ratyfikowała tę Konwencję, celem jest ratyfikowanie Konwencji przez Polskę najpóźniej do końca 2007 r.

Główne kierunki działań w zakresie gospodarowania odpadami wskazane w KPGO 2010:

- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk nie spełniających wymogów prawa,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego

i dyscyplinujących jednostki samorządu w zakresie wykonywania przez nie obowiązków,

- wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

Dla poszczególnych grup odpadów wyznaczono cele szczegółowe.

2.2.1 Odpady komunalne

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęta następujące cele:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2007 roku,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010, najpóźniej do końca 2007 roku,
- zredukowane liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do maksymalnie. 200 obiektów do końca 2014 roku

W przypadku aglomeracji lub regionów obejmujących powyżej 300 tys. mieszkańców preferowaną metodą zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich termiczne przekształcanie. Do spalarni odpadów komunalnych przyjmowane będą zakaźne odpady medyczne i weterynaryjne po ich wstępnej dezaktywacji.

2.2.2 Odpady niebezpieczne

2.2.2.1 Odpady zawierające PCB

W okresie od 2007 do 2010 roku celem jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.

W okresie od 2011 roku należy dokonywać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

2.2.2.2 Oleje odpadowe

W latach 2007 - 2018 utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%. Zważywszy, że instalacje do regeneracji olejów odpadowych wykorzystywane są w 50% konieczne jest dążenie do pełnego wykorzystania ich mocy przerobowych.

2.2.2.3 Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

W okresie od 2007 do 2009 roku. należy osiągnąć co najmniej poziomy odzysku i recyklingu (zdefiniowane w ustawie z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 90. poz. 607, z późniejszymi zmianami) wskazane w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tab. 2-1 Poziomy odzysku i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów

L.p.	Rodzaj baterii lub akumulatorów, z których powstał odpad	Począwszy od 2007	
		Poziom %	
		Odzysku	Recyklingu
1	Akumulatory kwasowo-ołowiowe	wszystkie zebrane przekazane do odzysku	wszystkie zebrane przekazane do recyklingu
2	Akumulatory niklowo-kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60
3	Akumulatory niklowo-kadmowe (małogabarytowe)	40	40
4	Akumulatory niklowo-żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (wielkogabarytowe)	40	40
5	Akumulatory niklowo-żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (małogabarytowe)	20	20
6	Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	25	25*

* nie dotyczy ogniw cynkowo-węglowych i alkalicznych

W okresie od 2010 roku do 2018 roku stawia się następujące cele:

- osiągnięcie poziomów zbierania i recyklingu (zdefiniowanych i określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WE z dnia 6 września 2006 roku w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157IEWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.9.2006 roku, str. 1), tj.:

- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów (w tym akumulatorów Ni-Cd) w wysokości 25% do 2012 roku,

- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 45% do 2016 roku,
  - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo—kwasowych, W tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2010 roku),
  - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2010 roku),
  - • minimalnego poziomu recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii akumulatorów (do 2010 roku),
- **ustanowienie od 2008 r. zakazu wprowadzania do obrotu:**
    - • wszelkich baterii lub akumulatorów, które zawierają powyżej 0,0005% wagowo rtęci, bez względu na to, czy są wmontowane do wyrządzeń z wyłączeniem ogniw guzikowych z zawartością rtęci nie wyższą niż 2% wagowo,
    - baterii i akumulatorów przenośnych, które zawierają powyżej 0002% wagowo kadmu, w tym tych, które są wmontowane do urządzeń, z wyłączeniem baterii i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w:
    - systemach awaryjnych i alarmowych, w tym w oświetleniu awaryjnym, sprzęcie medycznym, elektronarzędziach bezprzewodowych.
  - **ustanowienie od 2012 r. zakazu stosowania akumulatorów niklowo-kadmowych (Ni-Cd).**

2.2.2.4 Odpady medyczne i weterynaryjne

W okresie od 2007 roku do 2018 roku. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

2.2.2.5 Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Wyznacza się następujące minimalne poziomy odzysku i recyklingu odniesione do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku, do 2018 r.:

- od dnia 1 stycznia 2006 roku odpowiednio 75% i 70% dla pojazdów wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 1980 r. oraz 85% i 80% dla pozostałych pojazdów,
- od dnia 1 stycznia 2015 roku odpowiednio 95% i 85%, niezależnie od daty produkcji pojazdu.

2.2.2.6 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowane na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2007 do 2018 roku:

- osiągnięcie od 1 stycznia 2008 roku. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:
  - dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
    - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
    - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
      - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
    - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
    - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
      - dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
    - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,

- poziomu recyklingu części składowych materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
  - dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp;
- osiągnięcie od 1 stycznia 2008 roku poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

2.2.2.7 Odpady zawierające azbest

W okresie od 2007 roku do 2018 roku zakłada się sukcesywne osiąganie celów określonych w przyjętym w dniu 14 maja 2002 roku przez Radę Ministrów „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przewidzianym do 2032 roku, który powinien zostać w roku 2007 r. poddany aktualizacji. W momencie przygotowania niniejszego dokumentu wzmiankowany program nie posiadał stosownej aktualizacji.

2.2.2.8 Przeteterminowane pestycydy

W okresie do 2010 roku planuje się likwidację mogilników i magazynów zawierających przeteterminowane środki ochrony roślin oraz rozpoczęcie likwidacji zagrożeń powodowanych przez składowiska poprodukcyjnych odpadów pestycydowych, nie spełniające wymogów ochrony środowiska.

Od 2011 roku planuje się likwidację pestycydowych skażeń terenu spowodowanych przez mogilniki, zagrażających bezpieczeństwu użytkowych wód podziemnych oraz do 2018 roku zakończenie likwidacji zagrożeń powodowanych przez składowiska poprodukcyjnych odpadów pestycydowych.

2.2.2.9 Odpady materiałów wybuchowych

W okresie od 2007 roku do 2014 roku. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania odpadów wybuchowych oraz dostosowanie go do wymagań ochrony środowiska.

2.3 Ogólna strategia gospodarki odpadami wielkogabarytowymi i niebezpiecznymi w województwie dolnośląskim

2.3.1 Powiązania gminnego planu gospodarki odpadami z innymi strategicznymi dokumentami planistycznymi dla Polski oraz Dolnego Śląska

Podczas prac nad planem gospodarki odpadami przeanalizowano wnioski i zalecenia dotyczące rozwoju gospodarki odpadami w Polsce i na Dolnym Śląsku, zawarte w wymienionych poniżej dokumentach strategicznych i planistycznych:

- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Polski do 2025 r. - Narodowej Strategii Ochrony Środowiska na lata 2000-2006. II Polityce Ekologicznej Państwa,
- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010,
- Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016
- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami (KPGO), (MP.2003.11.159),
- Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 . (MP. 2006.90.946),
- Strategii Gospodarki Odpadami Komunalnymi Dolnego Śląska,
- Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego,
- Programie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego,
- Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego,
- Strategii energetycznej województwa dolnośląskiego,
- Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego” na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (Uchwała NR XL / 650 / 09 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 kwietnia 2009r w sprawie aktualizacji „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego” na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015).
- Strategii rozwoju powiatu zgorzeleckiego na lata 2004-2014,
- Planie ochrony środowiska dla powiatu zgorzeleckiego na lata 2005– 2008 z perspektywą na lata 2009-2012,
- Planie gospodarki odpadami dla powiatu zgorzeleckiego na lata 2005– 2008 z perspektywą na lata 2009-2012,
- Planie gospodarki odpadami Miasta Zgorzelec na lata 2005-2008,
- Programie ochrony środowiska Miasta Zgorzelec na lata 2009-2012
- Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Zgorzelec za lata 2005-2006
- Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Zgorzelec na lata 2005-2008 z perspektywą na lata 2009-2015

- Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami za lata 2007 i 2008
- Strategii rozwoju Miasta Zawidów.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgorzelec.

2.3.1.1 Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016

W 2006 r. Rada Ministrów przedłożyła Sejmowi RP projekt Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2014, jednakże – ze względu na skrócenie kadencji - parlament nie zdążył jej uchwalić w 2007 r.

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 jest jego aktualizacją i jednocześnie uzupełnieniem stanowiąc drugi z rządu dokument strategiczny wymagany ustawą – Prawo ochrony środowiska.

Pełna realizacja celów polityki ekologicznej przyjętych na lata 2009-2012 oraz w następnych czterech latach wymagać będzie poniesienia odpowiednio wysokich nakładów. Przewiduje się, że nakłady (ceny 2007 r.) potrzebne na realizację celów polityki ekologicznej w okresie 2009-2012, biorąc pod uwagę kierunek inwestowania jakim jest gospodarka odpadami będą kształtowały się wokół kwoty – 6,7 mld zł.

Projekt będzie realizował następujące cele i kierunki działań polityki ekologicznej.

Celami średniookresowymi do 2016 r. w zakresie gospodarki odpadami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów, pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiło ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Aby osiągnąć cele średniookresowe konieczna jest realizacja następujących kierunków działań w latach 2009-2012:

- zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
- reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
- dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
- wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,

- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszania ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małodopadowe),
- realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,

Wszystkie powyższe cele i kierunki działań powinny doprowadzić do poprawy stanu gospodarki odpadami na terenie objętym projektem.

2.3.1.1.1 Gospodarka odpadami

2.3.1.1.1.1 Stan wyjściowy

W gospodarce odpadami komunalnymi nie został stworzony dotąd skuteczny mechanizm dla segregacji i odzysku większości tych odpadów, w wyniku czego stale jeszcze 91% ich ilości trafia na składowiska. W gospodarce odpadami przemysłowymi odsetek odpadów składowanych wynosi obecnie 23,6%, natomiast reszta poddawana jest odzyskowi.

W grupie odpadów przemysłowych szczegółową kontrolą są objęte odpady niebezpieczne dla środowiska, wytwarzane w procesach chemicznych, hutniczych (metale ciężkie) oraz w przemyśle naftowym (substancje ropopochodne). W 2006 r. wytworzonych zostało 1,7 mln ton tego rodzaju odpadów, z czego na składowiska zakładowe trafiło 0,35 mln ton, czyli 20%.

Z dyrektyw w dziedzinie gospodarki wydanych przez Unie Europejską wynikają liczne zobowiązania dla RP, z których najważniejsze to:

- zebranie w 2012 r. 25% zużytych baterii i akumulatorów, a w 2016 r. 45% tych odpadów.

Poza tym w Traktacie Akcesyjnym RP została zobowiązana do zamknięcia do 2012 r. wszystkich wysypisk, które nie spełniają wymagań dyrektywy 99/31/WE.

2.3.1.1.1.2 Cele średniookresowe do 2016 r.

Celami średniookresowymi w zakresie gospodarki odpadami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865),

- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiło ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

2.3.1.1.1.3 Kierunki działań w latach 2009-2012

Zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach, co cztery lata powinien być sporządzony krajowy plan gospodarki odpadami i w ślad za nim wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Plan obecnie obowiązujący został zatwierdzony przez Radę Ministrów w 2006 r., tak więc w 2010 r. konieczne będzie opracowanie nowego, zaktualizowanego planu, zawierającego szczegółowe wytyczne dla reformy systemu gospodarki odpadami w Polsce, aby uzyskać istotny postęp, wymagany przez prawo Unii Europejskiej.

Aby osiągnąć cele średniookresowe konieczne jest w latach 2009-2012 :

- zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
- reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
- dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
- wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszania ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małodopadowe),
- realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
- wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
- dokończenie akcji likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.).

2.3.1.2 Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego

Zasadniczym celem rozwoju Dolnego Śląska, wg autorów Strategii, jest, aby region ten stał się miejscem, w którym chce się żyć - w spokoju ducha, w zgodzie z ludźmi i w harmonii z naturą.

W pierwszej kolejności, Strategia postuluje opracowanie strategii sektorowych odnoszących się do spraw: edukacji, rynku pracy, ekologii, energetyki, kultury, obszarów wiejskich, drogowego i kolejowego systemu komunikacyjnego, turystyki, promocji regionu, zdrowia i opieki społecznej. Strategie te powinny mieć horyzont czasowy rzędu kilku lat i zawierać projekty sprecyzowane w stopniu umożliwiającym staranie się o środki zewnętrzne. Konieczne jest połączenie opracowywania tych projektów z pozyskiwaniem dla nich społecznej aprobaty. Jedną z podstawowych funkcji Strategii jest inspirowanie i porządkowanie wysiłków regionalnej wspólnoty. Zakłada się, że wiele korzystnych inicjatyw da się zrealizować niemal spontanicznie, mobilizując energię i środki (stosunkowo niewielkie) działających w regionie podmiotów. Plan gospodarki odpadami Dolnego Śląska jest właśnie strategią sektorową, bazującą m.in. na zapisach Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Uchwała Nr XXIII/418/2000 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2000 roku w sprawie określenia stanu i priorytetowych zadań w dziedzinie ochrony środowiska Dolnego Śląska wskazuje na konieczność dalszego, znacznego ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, oczyszczania ścieków oraz ograniczenia ilości i zwiększania wtórnego wykorzystywania wytwarzanych odpadów, a także ochrony przed degradacją i dewastacją obszarów cennych przyrodniczo, które stanowią jedno z ważniejszych bogactw naturalnych naszego regionu. Podkreśla się potrzebę uświadomienia, że coraz większe zagrożenie dla środowiska stwarza już nie przemysł, a rosnąca indywidualna konsumpcja energii, paliw i przedmiotów jednorazowego użytku oraz niepoahamowany rozwój motoryzacji. Mając zatem na uwadze potrzeby rozwojowe regionu, ale także ograniczoną wydolność środowiska, która determinuje ten rozwój, za niezbędne uznaje się podjęcie działań zmierzających do stworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju regionu.

2.3.1.3 Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego

Program ten, po diagnozie stanu aktualnego, przedstawia m.in. cele strategiczne gospodarki odpadami do roku 2015 oraz cele krótkoterminowe do osiągnięcia do roku 2004.

Generalnym celem strategicznym do roku 2015 jest ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko.

Jako dwa zasadnicze cele długoterminowe, wyznaczone w ramach celu strategicznego przyjęto:

- uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi,

Realizacja celu generalnego nastąpi poprzez:

- wdrażanie hierarchii postępowania z odpadami – zapobieganie, minimalizacja, odzysk, unieszkodliwianie, składowanie,
- optymalizację zintegrowanych systemów gospodarki odpadami,
- działania naprawcze.

Realizacja celów długoterminowych nastąpi poprzez realizację celów krótkoterminowych, na które składają się zadania do wykonania w poszczególnych etapach krótkoterminowych.

2.3.1.4 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

W zakresie gospodarki odpadami wskazuje się na podstawowe cele polityki przestrzennej polegające na zmniejszeniu degradacji środowiska oraz zwiększenie możliwości odzysku odpadów.

Kompleksowe rozwiązywanie gospodarki odpadami z uwzględnieniem polityki ekologicznej państwa powinno być oparte na:

- zapobieganiu powstawania odpadów;
- segregacji i recyklingu odpadów;
- stosowaniu nowoczesnych metod unieszkodliwiania odpadów.

Kierunki polityki przestrzennej:

- budowa całościowego systemu gospodarki odpadami, którego podstawą realizacji będzie opracowany, zgodnie z ustawą o odpadach plan gospodarki odpadami dla województwa dolnośląskiego,
- unieszkodliwianie odpadów w sposób najefektywniejszy i najprostszy, sprowadzający odpad końcowy do postaci najmniej szkodzącej środowisku (komplementarność i elastyczność technologii) poprzez budowę zakładów unieszkodliwiania odpadów dla miast: Wrocławia, Jeleniej Góry, Wałbrzycha wraz z przyległymi gminami, a także powiatów: bolesławieckiego, dzierzoniowskiego, jeleniogórskiego, głogowskiego, kamiennogórskiego, kłodzkiego, lubańskiego, lubińskiego, oleśnickiego, polkowickiego, średzkiego, świdnickiego, wołowskiego i ząbkowickiego,
- tworzenie nowych składowisk dla odpadów przetworzonych jako obiektów ponadgminnych o uzasadnionej ekonomicznie wielkości, spełniających wymagania ochrony środowiska.

2.3.2 Polityka i cele przyjęte w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami na lata 2008-2011

W gospodarce odpadami wielkogabarytowymi i niebezpiecznymi należy kierować się następującymi celami:

Odpady niebezpieczne

Cele krótko- i długookresowe na lata 2008-2015:

- eliminacja unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych poprzez składowanie na poczet innych procesów,
- wdrażanie zasad prawidłowego gospodarowania odpadami poprzez wzrost świadomości ekologicznej wytwórców odpadów ze źródeł rozproszonych.

Odpady zawierające PCB

Cele krótkookresowe na lata 2008-2010 :

Do roku 2010 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2002 r., Nr 96, poz. 860) priorytetem będzie bezpieczne

i całkowite wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB.

Cele długookresowe na lata 2011-2015:

–Począwszy od 2011 r. należy dokonywać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Oleje odpadowe

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011 :

- organizacja systemu zbierania zużytych olejów ze źródeł rozproszonych,
- zapewnienie prawidłowego sposobu postępowania ze zużytymi olejami z priorytetem na odzysk poprzez regenerację,
- uzyskanie następujących poziomów odzysku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu
- odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. z 2007r. Nr 109, poz. 752) oraz standaryzacja urządzeń

Tab. 2-2 Poziomy odzysku i recyklingu olei odpadowych

Rodzaj produktu z którego powstał odpad	w latach 2008 -2011	
	poziom [%]	
	odzysku	recyklingu
Oleje smarowe z wyłączeniem: oleje smarowe do przeprowadzania przemian chemicznych innych niż proces specyficzny, oleje białe, parafina ciekła, mieszanki olejowe do obróbki metali, oleje zapobiegające przyleganiu do form, oleje antykorozyjne, oleje smarowe pozostałe oraz pozostałe oleje oleje odpadowe	50	35 (dotyczy olejów poddanych regeneracji)

Cele długookresowe na lata 2012-2015:

–utrzymanie wysokiego poziomu zbierania, odzysku (50%) i recyklingu (35%) olejów odpadowych.

Zużyte akumulatory i baterie

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011:

- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów w celu całkowitego ich wyeliminowania ze składowania,
- uzyskanie następujących poziomów odzysku i recyklingu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 752):

Tab. 2-3 Poziomy odzysku i recyklingu zużytych akumulatorów i baterii

Rodzaj opakowania lub produktu, z którego powstał odpad	2011r. poziom %	
	odzysku	recyklingu
Akumulatory kwasowo- ołowiowe wszystkie	wszystkie zgłoszone	wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo-kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60
Akumulatory niklowo-kadmowe (małogabarytowe)	40	40
Akumulatory niklowo- żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (wielkogabarytowe)	40	40
Akumulatory niklowo- żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (małogabarytowe)	20	20
Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	25 (nie dotyczy ogniw cynkowo-węglowych i alkalicznych)	25 (nie dotyczy ogniw cynkowo-węglowych i alkalicznych)

–osiąganie poziomów zbierania i recyklingu zgodnych z projektem Ustawy o zużytych bateriach i akumulatorach.

Cele długookresowe na lata 2012-2015:

–zapewnienie właściwego sposobu postępowania z zebranymi zużytymi bateriami i akumulatorami, całkowicie eliminując ich deponowanie na składowisku,

–osiąganie poziomów zbierania i recyklingu zgodnych z projektem Ustawy o zużytych bateriach i akumulatorach.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Cele krótko- i długookresowe na lata 2008-2015:

Minimalizacja negatywnego oddziaływania odpadów medycznych i weterynaryjnych na środowisko poprzez:

- objęcie wszystkich wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych systemem zbierania i odbierania odpadów,
- podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów u źródła powstawania,
- modernizację instalacji do unieszkodliwiania odpadów,
- unieszkodliwianie odpadów zakaźnych metodą termicznego przekształcania.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011:

Cele krótkookresowe w zakresie gospodarki pojazdami wycofanymi z eksploatacji wynikają bezpośrednio z przepisów Ustawy z dnia 20 stycznia 2005 roku o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Zgodnie z wymienioną ustawą, z dniem 1 stycznia 2006 roku:

–przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest zobowiązany do osiągnięcia rocznego poziomu odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości

–odpowiednio 95% i 85% masy pojazdów przyjętych do jego stacji (w przypadku pojazdów

–wyprodukowanych po 1 stycznia 1980 roku) – przy czym zgodnie z art. 60 w okresie do dnia

–31 grudnia 2014 roku ww. poziomy odzysku i recyklingu wynoszą odpowiednio 85% i 80%;

–w przypadku pojazdów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1980 roku, poziomy odzysku i recyklingu wynoszą odpowiednio 75% i 70%.

Cele długookresowe na lata 2012-2015 :

–utrzymanie poziomu odzysku i recyklingu na poziomie co najmniej 95% i 85% masy pojazdów przyjętych w skali roku.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Za cel strategiczny w zakresie gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym należy uznać stworzenie systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym gwarantującym uzyskanie odpowiednich poziomów zbierania, odzysku i recyklingu.

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011:

–osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok (co daje około 20,6 tys. Mg) w terminie do 31 grudnia 2008 r. (obowiązek nałożony na Państwa Członkowskie Unii Europejskiej poprzez art. 5 ust. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/96/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie użytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego WEEE);

–osiągnięcie przez wprowadzających sprzęt w 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu użytego sprzętu zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495):

– dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 1 i 10 określonych

–w załączniku nr 1 do ustawy (wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego i automaty do wydawania) :

– poziom odzysku 80% masy użytego sprzętu,

– poziom recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytego sprzętu w wysokości 75% masy użytego sprzętu.

– dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 3 i 4 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (sprzęt teleinformatyczny, telekomunikacyjny i audiowizualny)

– poziomu odzysku w wysokości 75 % masy użytego sprzętu,

– poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytego sprzętu w wysokości 65 % masy użytego sprzętu.

– dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 2, 5 - 7 i 9 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego);

–sprzęt oświetleniowy; narzędzia elektryczne i elektroniczne z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy; przyrządy do nadzoru i kontroli) :

- poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
- poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu.
- dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.
- stworzenie systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Cele długookresowe na lata 2012-2015:

- doskonalenie systemu gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym;
- rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zawierające azbest

Cele krótko- i długookresowe na lata 2008-2015:

- Sukcesywne i bezpieczne dla środowiska oraz zdrowia mieszkańców usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszaru Województwa Dolnośląskiego.

Przeterminowane środki ochrony roślin i innych agrochemikaliów

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011:

- likwidacja mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin do 2010 r.,
- rekultywacja zanieczyszczonych terenów przez środki ochrony roślin zgromadzone w mogilnikach,
- dążenie do poprawy organizacji systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin.

Cele długookresowe na lata 2012-2015:

- monitoring wód podziemnych na terenach zlikwidowanych mogilników,
- efektywne funkcjonowanie systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin.

Odpady materiałów wybuchowych

Cele krótko- i długookresowe na lata 2008 - 2015:

- Organizacja systemu zagospodarowania powstających odpadów wybuchowych.

2.3.2.1 System gospodarowania odpadami i kierunki działań

System gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje szereg spójnych działań, których realizacja doprowadzi do spełnienia postawionych celów i osiągnięcia wymaganego stanu gospodarki odpadami jako całości.

2.3.2.1.1 Działania zmierzające do zapobiegania wytwarzaniu odpadów, ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich uciążliwości dla środowiska

Do podstawowych działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami należą: minimalizacja powstawania odpadów, zapewnienie odzysku i recyklingu odpadów oraz składowanie tylko tych odpadów, których ze względów ekonomicznych lub technologicznych nie da się przetworzyć. W gospodarce odpadami komunalnymi w Województwie Dolnośląskim niezbędne są działania mające na celu zmniejszenie ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańców odpadów poprzez:

- kontynuowanie i intensyfikację działań edukacyjno - informacyjnych
- promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z odpadów stosowania artykułów wielokrotnego użytku
- kompostowania indywidualnego bioodpadów przez mieszkańców

2.3.2.1.2 Zbieranie i transport odpadów

Osiągnięcie zakładanych celów w zakresie zbierania odpadów komunalnych można uzyskać poprzez następujące działania:

- kontrolowanie przez gminy zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, prowadzące do objęcia stosownymi umowami 100 % mieszkańców województwa,
- kontrolowanie przez gminy sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości warunków zawartych w zezwoleniach,
- doskonalenie systemów ewidencji odpadów komunalnych wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu,
- monitorowanie realizacji uchwalonych planów gospodarki odpadami, zwłaszcza planów gminnych w zakresie osiągania założonych celów w gospodarowaniu odpadami komunalnymi,
- kontrolę, zwłaszcza przez gminy, przepływu odpadów komunalnych z miejsc ich wytworzenia do wskazanych w zezwoleniach instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Zgodnie z wytyczonymi celami w zakresie odzysku i recyklingu poniżej wymienione frakcje odpadów komunalnych powinny być zbierane i odbierane selektywnie:

- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- inne odpady niebezpieczne (przeterminowane leki, chemikalia, farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- odpady wielkogabarytowe,

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

2.3.2.1.3 Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Zapewnienie osiągnięcia wymaganych celów w zakresie odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów przed składowaniem wymaga:

- odpowiedniej przepustowości instalacji dla przetworzenia wszystkich selektywnie zebranych odpadów oraz wymaganych ilości pozostałych odpadów zbieranych w postaci zmieszanej, poprzez odpowiednie monitorowanie zrealizowanych i planowanych inwestycji,
- stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządów terytorialnych oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- promowania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne,
- wydawania pozwoleń tylko na budowę instalacji realizujących założenia planu gospodarki odpadami i których celowość została potwierdzona analizą korzyści w ramach studiów wykonalności,
- zachęcania inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z planami gospodarki odpadami,
- wspierania i promocji badań nad technologiami odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

2.3.2.2 Regiony gospodarki odpadami

Zgodnie z Kpgo 2010, podstawą gospodarki odpadami komunalnymi powinny stać się zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO) o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez 150 tys. mieszkańców, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki (BAT). ZZO winny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:

- demontaż odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
- przetwarzanie odpadów budowlanych i remontowych (opcjonalnie),
- przyjęcie i magazynowanie odpadów niebezpiecznych,
- przyjęcie i magazynowanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).

ZZO mogą być wyposażone we własne składowisko. Nie jest to jednak konieczne w przypadku każdego zakładu, ponieważ w Województwie Dolnośląskim dostępne są znaczne pojemności istniejących składowisk odpadów, mogących przyjąć odpady z każdego regionu.

Zaproponowano dwa warianty podziału Województwa Dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi, przy czym wariant drugi ma być przyszłym rozwinięciem wariantu pierwszego, uwzględniającym uruchomienie na terenie Województwa Dolnośląskiego instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych. W obu wariantach występują trzy te same regiony: kłodzki, wschodni oraz zachodni. Region kłodzki

obejmuje obszar objęty projektem aktualnie realizowanym przez Międzygminny Związek Celowy w Kłodzku, natomiast podstawą utworzenia regionu wschodniego był projekt realizowany przez Związek EKOGOK w Gaci ze Związkiem Międzygminnym Ślęza-Oława. W obydwu przypadkach założono, że realizowane będą projekty o charakterze długoterminowym, a stopień prawdopodobieństwa realizacji określono jako bardzo duży. Region zachodni charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem instalacji o charakterze lokalnym, które będą dalej funkcjonować w systemie regionalnym po odpowiednim ich przystosowaniu.

Założenia wymiarowania instalacji przetwarzania odpadów zmieszanych

Selektywne zbieranie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych prowadzone będzie ze wzrastającą skutecznością.

Założono, że w okresie obowiązywania pierwszego proggu redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji (lata 2010-2012) frakcja średnia odpadów zmieszanych poddawana będzie stabilizacji biologicznej, a frakcja gruba po wydzieleniu z niej frakcji surowcowych do recyklingu trafić będzie na składowiska. W okresie obowiązywania drugiego proggu redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji (lata 2013-2019) frakcja średnia odpadów zmieszanych poddawana będzie stabilizacji biologicznej, a frakcja gruba, po wydzieleniu z niej frakcji surowcowych do recyklingu, wykorzystywana będzie do komponowania paliwa alternatywnego, przez co zwiększy się stopień redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Założono, że do roku 2010 nie uda się uruchomić we wszystkich regionach instalacji MBP o oszacowanych dla roku 2010 wydajnościach, ponadto okres dzielący moment wprowadzenia dwóch pierwszych progów jest na tyle krótki, że korzystne będzie uruchomienie instalacji MBP o wydajności gwarantującej spełnienie obu progów. Instalacje muszą zapewnić spełnienie wymaganego stopnia redukcji w każdym roku obowiązywania danego proggu.

Do roku 2020 konieczne będzie zwiększenie wydajności instalacji MBP, tak aby zapewnić możliwość realizacji trzeciego proggu redukcji frakcji ulegających biodegradacji. W drugim wariantcie podziału na regiony przewiduje się, że na terenie Województwa Dolnośląskiego uruchomione zostaną dwie instalacje termicznego przekształcania odpadów komunalnych (TPOK). Instalacje te uruchomione będą po roku 2013, a więc już w momencie obowiązywania drugiego proggu redukcji ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji i funkcjonowania instalacji MBP. W celu zapewnienia z jednej strony odpowiedniej ilości odpadów do instalacji TPOK, a z drugiej strony zapewnienia infrastruktury umożliwiającej odbiór i wykorzystanie ciepła wytworzonego w instalacjach, konieczne jest utworzenie znacznie większych regionów niż w te określone w wariantcie I. Regiony, w których uruchomione będą instalacje TPOK, powstałyby z połączenia wybranych regionów określonych w wariantcie I. Pozostałe regiony określone w wariantcie I funkcjonowałyby bez zmian.

Wariant I Województwo Dolnośląskie podzielono na 10 regionów gospodarki odpadami. Regiony obejmują od około 190 do 630 tys. mieszkańców, od 14 do 21 gmin, wyjątkiem jest region Wrocław obejmujący tylko jedną gminę miejską Wrocław

Ryc. 2-1 Wariant I podziału Województwa Dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi

2.3.2.2.1 Region zachodni

Region obejmuje 20 gmin z powiatów: bolesławieckiego, lubańskiego i zgorzeleckiego. Gminy regionu zachodniego: Bogatynia, Bolesławiec (m), Bolesławiec (gm.), Gromadka, Leśna, Lubań (m), Lubań (gm.), Nowogrodziec, Olszyna, Osiecznica, Pieńsk, Platerówka, Siekierzyn, Sulików, Świeradów Zdrój, Warta Bolesławiecka, Węgliniec, Zawidów, Zgorzelec (m), Zgorzelec (gm.). Region zamieszkuje 238,2 tys. mieszkańców, prognozowany jest spadek liczby ludności do około 232,5 tys. w 2020 r. Szacuje się, że w 2009 r. mieszkańcy regionu wytworzą około 74,4 tys. Mg odpadów komunalnych, w tym około 34,0 tys. Mg odpadów ulegających biodegradacji.

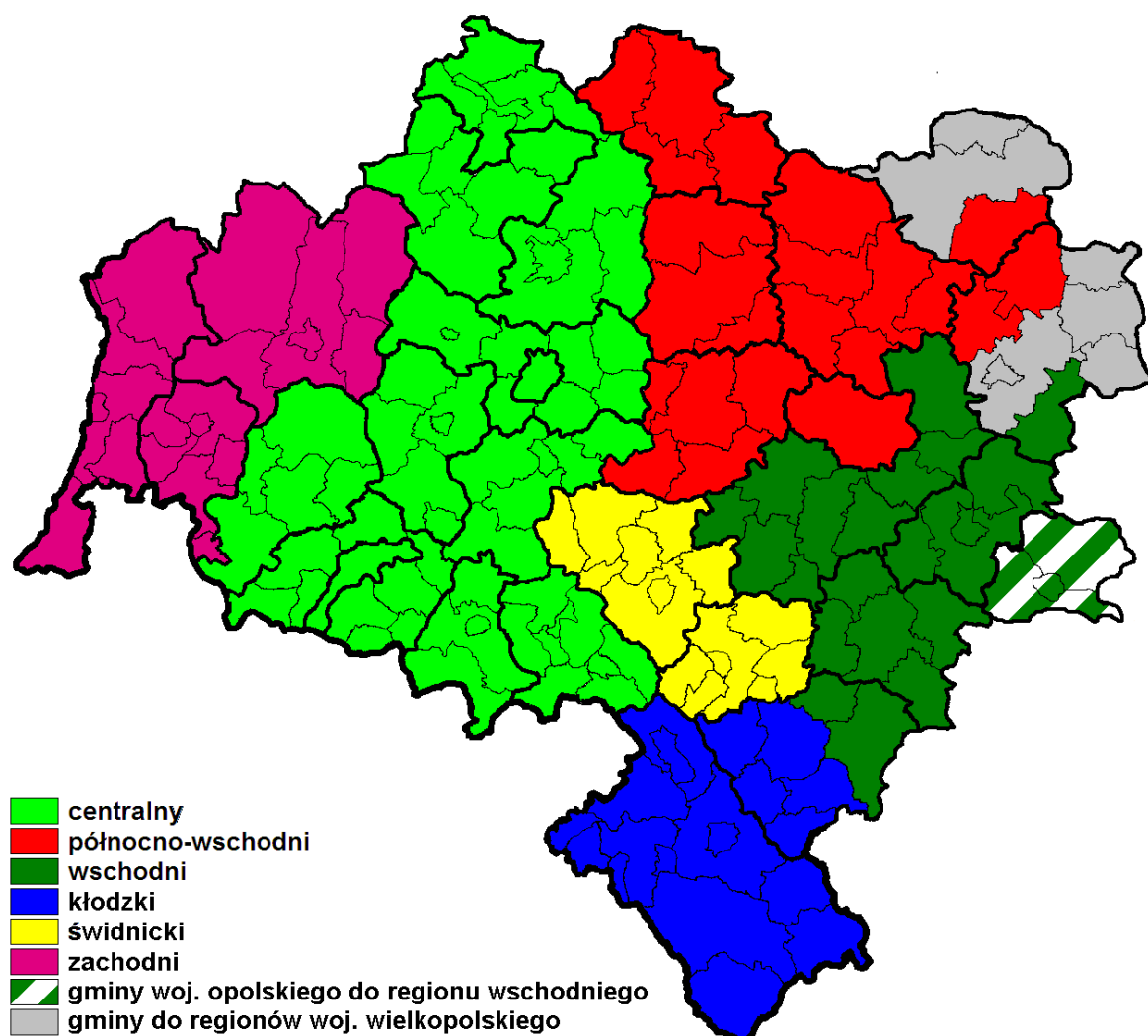
Oszacowano, że selektywne zbieranie na założonym poziomie czystych frakcji odpadów ulegających biodegradacji do recyklingu lub kompostowania oraz mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów zmieszanych w instalacji MBP o przepustowości części mechanicznej około 32 tys. Mg/rok. (i o połowę mniejszej części biologicznej) pozwoli osiągnąć obowiązujące w latach 2010-2012 i 2013-2019 stopnie redukcji składowanych odpadów ulegających biodegradacji. W roku 2020 konieczne będzie zwiększenie przepustowości instalacji MBP do około 38 tys. Mg/rok. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami cały strumień odpadów przed składowaniem należy przetworzyć. W tym celu

należałoby zwiększyć przepustowość części mechanicznej instalacji MBP do wielkości odpowiadającej strumieniowi zmieszanych odpadów komunalnych pozostałych po selektywnej zbiórce – 67,9 Mg/rok. Aktualna przepustowość instalacji MBP w regionie wynosi 40,95 tys. Mg/rok. Są to instalacje w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Trzebieniu, MPGK-Zakładzie nr 2 w Jędrzychowicach, Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich (CUOGL) w Lubaniu oraz funkcjonująca bez części mechanicznej płyta kompostowa w Gminnym Przedsiębiorstwie Oczyszczania (GPO) w Bogatyni. Jednak ze względu na położenie Zakładu w Trzebieniu na obszarze Natura 2000 oraz składowiska w Świętoszowie na obszarze potencjalnie zaliczonym do Natura 2000, instalacje te należy traktować jako lokalne, tylko do obsługi jednostek administracyjnych obsługiwanych obecnie (miasto Bolesławiec i gmina wiejska Bolesławiec w przypadku Zakładu w Trzebieniu oraz gmina Osiecznica dla składowiska w Świętoszowie). ZUOK w Trzebieniu, CUOGL w Lubaniu oraz MPGK-Zakład nr 2 w Jędrzychowicach stanowią dla tego regionu sieć instalacji Zakładu Zagospodarowania Odpadów. Wolna pojemność eksploatowanych obecnie składowisk odpadów wynosi (na koniec 2007 r.) 620,0 tys. Mg. Szacuje się, że zostanie ona wykorzystana około 2019 roku, deficyt pojemności składowisk na rok 2020 wyniesie około 75 tys. Mg. Biorąc pod uwagę przedstawione uwarunkowania dotyczące obszarów Natura 2000, rzeczywiste deficyty przepustowości instalacji MBP oraz składowisk są dla tego regionu są większe od podanych.

Wariant II Województwo Dolnośląskie podzielono na 6 regionów gospodarki odpadami. Regiony obejmują od około 210 do 930 tys. mieszkańców, od 15 do 65 gmin. Wariant II należy traktować jako wariant docelowy, stanowiący kontynuację wariantu I, realnego do wdrożenia w latach 2009-2013.

Ryc. 2-2 Wariant II podziału Województwa Dolnośląskiego na regiony gospodarki odpadami komunalnymi

Region zachodni pozostał bez zmian.

2.3.2.2.2 Zakłady Termicznego Unieszkodliwiania odpadów

W aktualizacji WPGO zaproponowano lokalizację dwóch potencjalnych instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych, które mogą zapewnić skuteczne rozwiązanie problemów gospodarki odpadami w kluczowych obszarach województwa.

Jedna lokalizacja została zaproponowana na terenie gminy Brzeg Dolny.

Druga lokalizacja instalacji termicznego przekształcania odpadów została zaproponowana dla centralnego regionu gospo. Druga lokalizacja instalacji termicznego przekształcania odpadów została zaproponowana dla centralnego regionu gospodarki odpadami.

Ostateczna lokalizacja będzie poprzedzona szczegółową analizą techniczno-ekonomiczną dla okresu perspektywicznego (rok 2020). Instalacja ta mogłaby przyjmować zarówno odpady komunalne zmieszane, jak i pozostałości po sortowaniu odpadów, w tym frakcje grube (powyżej 70 mm) pochodzące z pozostałych regionów gospodarki odpadami

2.3.2.3 Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

Plany gospodarki odpadami wszystkich szczebli podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata, co 2 lata organy wykonawcze opracowujące projekty planów składają sprawozdanie z realizacji planu organom uchwalającym plany.

Zarząd województwa przygotowuje *Sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami*, obejmujące okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na 31 grudnia roku kończącego ten okres (zwany okresem sprawozdawczym). Sprawozdanie to zarząd województwa przedkłada sejmikowi województwa i ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do dnia 30 września po upływie okresu sprawozdawczego. Zaznaczenia wymaga fakt, iż ustawodawca nakreślił nieprzekraczalne ramy czasowe cykliczności oceny realizacji zapisów planu, które winny być dokonywane w miarę potrzeby. Konieczność dokonywania oceny może być stwierdzona na podstawie bieżącego monitoringu i realizacji funkcji kontrolnych i nadzorczych.

Monitorowanie realizacji planu umożliwi szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące w gospodarce odpadami w województwie prowadzić się będzie w oparciu o:

- porównanie wskaźników przedstawionych w tabeli 80. odpowiadających założonym w planie celom,
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych wskaźników przedstawionych w tabeli 80. w poszczególnych latach,
- ocenę stopnia realizacji zadań zapisanych w planie, w oparciu o sprawozdania z realizacji powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami oraz informacje uzyskane z poszczególnych instytucji, urzędów lub resortów.

Podstawowymi źródłami informacji niezbędnymi do dokonania przedmiotowej oceny, będą:

- wojewódzka baza danych, dotycząca wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzona przez marszałka województwa, tworzona w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.) oraz rozporządzeń do ustawy,
- sprawozdania z realizacji powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami jednostek administracyjnych wchodzących w skład Województwa Dolnośląskiego,
- źródła administracyjne lub inne np., wynikające ze zobowiązań sprawozdawczych (m.in. decyzje w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, rejestr posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów),
- informacje zbierane przez inspekcję ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska w oparciu o ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.),
- badania statystyczne (w szczególności Głównego Urzędu Statystycznego) oraz procedury ocen statystycznych na podstawie próbek lub estymatorów związanych z odpadami,
- przyjęte wskaźniki dotyczące ilości i jakości odpadów,
- połączone powyższe metody.

W celu nadzoru nad realizacją przyjętego planu przedstawiono, wskaźniki, które będą służyć do oceny stopnia realizacji założonych zadań przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 2-4 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia przyjętych w WPGO 2011 celów i zadań

Lp.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka
Ogólne		
1.	Masa odpadów wytworzonych – ogółem	mln Mg
2a	Masa odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	mln Mg
2b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
3a	Masa odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu	Mg
3b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu	%
4a	Masa odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	Mg
4b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	%
5a	Masa odpadów wytworzonych wykorzystanych bezpośrednio na powierzchni ziemi	Mg
5b	Odsetek masy odpadów wytworzonych wykorzystanych bezpośrednio na powierzchni ziemi	%
6a	Masa odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	Mg
6b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%
7a	Masa odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	Mg
7b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%
8a	Masa odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	Mg
8b	Odsetek masy odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%
9a	Liczba zaktualizowanych powiatowych planów gospodarki odpadami	szt.
9b	Odsetek zaktualizowanych powiatowych planów gospodarki odpadami	%
10a	Liczba zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	szt.
10b	Odsetek zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	%
11a	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami	szt.
11b	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	szt.
11c	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
12a	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami	szt.
12b	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	szt.
12c	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
13a	Liczba decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami	szt.
13b	Liczba decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	szt.
13c	Odsetek decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki	%

Lp.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka
	odpadami, na które złożono odwołania	
14a	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami	szt.
14b	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	szt.
14c	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
15a	Liczba decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	szt.
15b	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
16a	Liczba decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	szt.
16b	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
17a	Liczba decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	szt.
17b	Odsetek decyzji wydanych przez marszałków województw w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
18a	Liczba decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	szt.
18b	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
19.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadami – ogółem	mln zł
20.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadami – z funduszy Unii Europejskiej	mln zł
21.	Środki finansowe wydatkowane na prace naukowo-badawcze w zakresie gospodarki odpadami	mln zł
22.	Liczba etatów w administracji wojewódzkiej w zakresie gospodarki odpadami	szt.
23.	Liczba etatów w administracji powiatowej w zakresie gospodarki odpadami	szt.
24.	Liczba etatów w administracji gminnej w zakresie gospodarki odpadami	szt.
25.	Liczba wdrożonych systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach i instytucjach gospodarki odpadami na terenie województwa	szt.
Odpady komunalne		
26a	Liczba mieszkańców województwa ogółem	
26b	Liczba mieszkańców województwa objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	
26c	Odsetek mieszkańców województwa objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
27	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	mln Mg
28	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	mln Mg
29	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	mln Mg
Odpady niebezpieczne		
50.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
51a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	tys. Mg
51b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
52a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	tys. Mg

Lp.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka
52b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
53a	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	tys. Mg
53b	Odsetek masy wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
54.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
55a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	tys. Mg
55b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
56a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	tys. Mg
56b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
57a	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	tys. Mg
57b	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
58.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	tys. Mg
59.	Poziom odzysku olejów odpadowych	%
60.	Poziom recyklingu (regeneracji) olejów odpadowych	%
61.	Masa wprowadzonych na rynek przenośnych baterii i akumulatorów	tys. Mg
62.	Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	tys. Mg
63.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych (liczony wg dyrektywy1))	%
64.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych (liczony wg dyrektywy1))	%
65.	Poziom recyklingu pozostałych baterii i akumulatorów (liczony wg dyrektywy1))	%
66.	Ilość wprowadzonych na rynek baterii i akumulatorów2)	szt.
67.	Ilość zebranych i przekazanych do odzysku baterii i akumulatorów2)	szt.
68.	Ilość zebranych i przekazanych do recyklingu baterii i akumulatorów2)	szt.
69.	Poziom odzysku baterii i akumulatorów2)	%
70.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów2)	%
71.	Masa pozostałych zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia	mln Mg
72.	Liczba zinwentaryzowanych mogilników pozostałych do likwidacji	szt.
73.	Liczba zlikwidowanych mogilników w danym okresie sprawozdawczym	szt.
74.	Masa szacunkowa przeterminowanych pestycydów zawartych w pozostałych do likwidacji zinwentaryzowanych mogilnikach	tys. Mg
75.	Masa wprowadzonego na rynek sprzętu elektrycznego i elektronicznego	tys. Mg
76.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – ogółem	tys. Mg
77.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	tys. Mg
78.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca	kg/mieszka ńca
79.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 3)	%
80.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 3)	%
81.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 3)	%

Lp.	Informacje o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami	Jednostka
82.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 3)	%
83.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 3)	%
84.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 3)	%
85.	Poziom recyklingu dla zużytych lamp wyładowczych	%
86.	Liczba stacji demontażu 4)	szt.
87.	Liczba punktów zbierania pojazdów 4)	szt.
88.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji 4)	tys. Mg
89.	Poziom odzysku odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji 4)	%
90.	Poziom recyklingu odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji 4)	%

W celu usprawnienia monitoringu i oceny wdrażania WPGO proponuje się podjęcie następujących kroków:

1. Weryfikacja przez organy ochrony środowiska wydanych zezwoleń na wytwarzanie odpadów i decyzji zatwierdzających programy gospodarki odpadami wytwórców odpadów w aspekcie zgodności z planami gospodarki odpadami szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

2. Kontynuacja i wzmoczenie kontroli wytwórców odpadów oraz podmiotów posiadających instalacje do unieszkodliwiania tych odpadów w celu stwierdzenia, czy działalność ta nie narusza przepisów ochrony środowiska i jest zgodna z normami oraz zaleceniami.

3. Doskonalenie funkcjonujących baz danych o odpadach.

4. Zapewnienie wysokiej wiarygodności zbieranych danych o gospodarce odpadami poprzez:

- regularne gromadzenie danych,
- systematyczne aktualizowanie danych,
- zbieranie tylko tych danych, dla których istnieje możliwość wykorzystania,
- wprowadzenie zasady, że właściciel danych będzie przekazywał je do systemu kontroli tylko raz w wymaganym interwale czasu (unikanie duplikacji danych),
- wprowadzenie obowiązku weryfikacji danych przed wprowadzeniem do bazy oraz opracowanie i wdrożenie systemu weryfikacji zbieranych danych oraz kontroli jakości danych (ich spójności, jednolitości, możliwości weryfikacji, terminowości podawania, zgodności z wymaganym zakresem),
- zamiana, o ile to możliwe, danych szacowanych przez dane pomierzone,
- uzupełnienie baz danych i pozostałych systemów informacyjnych o dane uprzednio niedostępne lub nieuwzględnione, w szczególności w oparciu o informacje pozyskane drogą monitoringu i kontroli.

5. Zapewnienie zgodności danych zawartych w wojewódzkiej bazie danych o gospodarce odpadami z danymi statystyki publicznej (GUS) oraz innymi systemami informacji o gospodarce odpadami i środowisku (np. systemami: SIGOP i MIDAS)

6. Weryfikacji załączników do WPGO zawierającego wykaz instalacji do odzysku/ unieszkodliwiania odpadów za wyjątkiem składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

2.4 Kierunki gospodarki odpadami przyjęte w strategii rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego

2.4.1 Zadania strategiczne rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego

Zadaniem dotyczącym gospodarki odpadami zgodnie ze strategią rozwoju Powiatu Zgorzeleckiego jest: m.in. Stworzenie zintegrowanego systemu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

2.4.2 Stworzenie zintegrowanego systemu ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Zadanie ma na celu:

- objęcie powiatu zintegrowanym systemem gospodarki odpadami;
- zmniejszenie ilości odpadów przedostających się do środowiska naturalnego powiatu;
- wskazanie powszechności problematyki odpadów w skali Powiatu Zgorzeleckiego;
- zainicjowanie działań o charakterze ponadlokalnym, takich jak:
- koordynacja gospodarki odpadami komunalnymi gmin Powiatu Zgorzeleckiego;
- realizacja ponadlokalnych inwestycji infrastrukturalnych mających na celu minimalizację ilości odpadów komunalnych, które w sposób niekontrolowany przedostają się do środowiska;
- realizacja inwestycji mających na celu gromadzenie;
- unieszkodliwianie i wykorzystywanie odpadów komunalnych;
- promocja rozwiązań technicznych i prawnych ograniczających ilość wytwarzanych odpadów komunalnych;
- zagwarantowanie priorytetowego traktowania przez Starostwo Powiatowe wszystkich tych spraw, które są mu ustawowo przynależne i są związane z gospodarką odpadami;
- wskazanie, iż władze powiatowe w miarę możliwości materialnych, finansowych i kompetencyjnych powiatu będą wspierać realizację gminnych działań zmierzających do ograniczenia ilości i szkodliwości dla środowiska odpadów.

W części dotyczącej odpadów przemysłowych, powiatowy system gospodarki odpadami obejmował będzie współpracę władz powiatowych i gminnych w zakresie:

- stanowienia aktów prawa miejscowego dotyczących ochrony środowiska;
- współpracy samorządów z podmiotami gospodarczymi będącymi największymi emitentami zanieczyszczeń w zakresie gospodarki odpadami;
- organizacji gospodarki odpadami niebezpiecznymi;
- promocji rozwiązań technicznych ograniczających wytwarzanie odpadów;
- promocji rozwiązań technicznych umożliwiających gospodarcze wykorzystanie odpadów;

- tworzenia różnorodnych preferencji dla podmiotów gospodarczych trwale ograniczających emisję odpadów lub/i wprowadzających technologie gospodarczego wykorzystania odpadów.
- Związek powiatowego systemu z ograniczaniem ilości i szkodliwości tych odpadów będzie polegał na współpracy władz powiatowych i gminnych w zakresie:
- prawnej ochrony zasobów środowiska niszczonego przez odpady rolne;
- promocji rolnictwa ekologicznego.

2.4.3 Sporządzenie zintegrowanych, branżowych planów gospodarki odpadami

- Program ograniczania ilości i szkodliwości powstających odpadów (ukierunkowany na gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej, podmioty gospodarcze, gospodarstwa rolne (kompostownie);
- Program minimalizacji ilości odpadów, które przedostają się do środowiska naturalnego w sposób niekontrolowany. Celem programu będzie doprowadzenie do sytuacji, w której odpady będą trafiać do urządzeń infrastrukturalnych służących ich zorganizowanemu składowaniu i unieszkodliwianiu. Dotyczy to w szczególności wszystkich odpadów niebezpiecznych oraz odpadów o podwyższonej szkodliwości dla środowiska naturalnego. Będzie on polegał głównie na objęciu całego terenu powiatu regularnymi usługami w zakresie usuwania odpadów komunalnych;
- Program segregacji odpadów. W chwili obecnej segregacja odpadów ogranicza się do odzysku makulatury, niektórych opakowań szklanych i metali kolorowych, przy czym tylko w przypadku metali kolorowych możemy mówić o zadowalającym poziomie recyklingu. Niniejszy podprogram powinien przewidywać wprowadzenie ogólnopowiatowych rozwiązań zarówno w zakresie segregacji materiałów nadających się do recyklingu (plastik, szkła, papier, metale, guma i inne) jak i materiałów, które nie nadają się do recyklingu, a stanowią wysokie zagrożenie dla środowiska;
- Program gospodarczego wykorzystania odpadów uwzględniający przede wszystkim możliwości przetwarzania odpadów komunalnych;
- Program rozszerzania potencjału urządzeń służących do składowania i unieszkodliwiania odpadów (głównie komunalnych);
- Program koordynacji składowania i unieszkodliwiania odpadów w skali powiatu. Tworzenie zbiorczych i transferowych (tymczasowych) wysypisk śmieci, budowa centralnych spalarni, wykorzystanie potencjałów oczyszczalni ścieków itp.;
- Program likwidacji „dzikich” składowisk odpadów (lasy, nieczynne wyrobiska, rowy, zbiorniki wodne itp.);
- Program ochrony zasobów środowiska najbardziej zagrożonych szkodliwym oddziaływaniem odpadów - możliwości władz lokalnych w zakresie ochrony prawnej, gospodarki przestrzennej, polityki infrastrukturalnej i lokalnej gospodarki odpadami;
- Program budowy urządzeń służących składowaniu, przetwarzaniu i unieszkodliwianiu odpadów;

- Program rekultywacji terenów, na których składowanie odpadów zostało już zakończone;
- Program edukacji środowiskowej społeczeństwa powiatu i promocji zachowań proekologicznych gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych;
- Program wspólnego pozyskiwania przez samorzady gmin i powiatu pozabudżetowych środków finansowych na realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami.

2.4.4 Limity związane z gospodarką odpadami przyjęte w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2005 – 2008 z perspektywą na lata 2009-2012

Prognozowane wartości dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi w 2008 roku osiągną szacunkowy poziom:

- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych w 20%, co w skali powiatu pozwoli odzyskać 526 Mg,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych w celu ich unieszkodliwienia powinna objąć 15% co w skali powiatu będzie wynosić 45 Mg,
- ilość odpadów komunalnych unieszkodliwianych przez składowanie w roku 2008 nie powinna przekroczyć 20 700 Mg.

Prognozowane wartości dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi w 2012 roku osiągną poziom nie niższy niż:

- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych zapewni wydzielenie ich ze wszystkich odpadów komunalnych w 50%, co w skali powiatu pozwoli odzyskać 1343Mg,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych w celu ich unieszkodliwienia powinna osiągnąć 50 %, co w skali powiatu będzie wynosić 154 Mg,

Sformułowano listę działań priorytetowych w zakresie gospodarki odpadami, która powinna zostać zrealizowana do 2012 roku.

Lista działań priorytetowych obejmuje:

1. Wdrożenie efektywnego i wiarygodnego systemu ewidencjonowania odpadów.
2. Wdrożenie efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w odpadach komunalnych.
3. Zamknięcie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.
4. Rozbudowa i modernizacja wyznaczonych składowisk odpadów na terenie Powiatu Zgorzeleckiego.
5. Przeprowadzenie inwentaryzacji i opracowanie wytycznych do programu likwidacji azbestu na terenie powiatu.

2.5 Kierunki gospodarki odpadami analizowane przez Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej

W czerwcu roku 2009 odbyło się na wniosek Przewodniczącego Rady Miasta Zgorzelca spotkanie przedstawicieli gmin Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej na którym zdiagnozowano gospodarke odpadami komunalnymi w regionie w dokumencie pn. „Gospodarka odpadami na obszarze Podregionu Zgorzeleckiego Zachodniego Regionu Gospodarki Odpadami, Ocena stanu funkcjonowania – szanse i zagrożenia”.

W październiku 2009 odbyło się w gminie Pieńsk kolejne spotkanie przedstawicieli związku w którym podjęto decyzje o opracowaniu wariantowej koncepcji gospodarki komunalnymi dla gmin regionu.

Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami cały strumień odpadów przed składowaniem należy przetworzyć. W tym celu należałoby zwiększyć przepustowość części mechanicznej instalacji MBP do wielkości odpowiadającej strumieniowi zmieszanych odpadów komunalnych pozostałych po selektywnej zbiórce – 67,9 Mg/rok. Aktualna teoretyczna przepustowość instalacji MBP w regionie wynosi 40,95 tys. Mg/rok – instalacje:

- w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Trzebieniu,
- MPGK-Zakładzie nr 2 w Jędrzychowicach,
- Centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich (CUOGŁ) w Lubaniu
- funkcjonująca bez części mechanicznej płyta kompostowa w Gminnym Przedsiębiorstwie Oczyszczania (GPO) w Bogatyni.

Jednak ze względu na położenie Zakładu w Trzebieniu na obszarze Natura 2000 oraz składowiska w Świętoszowie na obszarze potencjalnie zaliczonym do Natura 2000, instalacje te należy traktować jako lokalne, tylko do obsługi jednostek administracyjnych obsługiwanych obecnie (miasto Bolesławiec i gmina wiejska Bolesławiec w przypadku Zakładu w Trzebieniu oraz gmina Osiecznica dla składowiska w Świętoszowie).

Zgodnie z WPGO 2011 sieć instalacji Zakładu Zagospodarowania Odpadów dla regionu Stanowią:

- ZUOK w Trzebieniu,
- CUOGŁ w Lubaniu
- MPGK-Zakład nr 2 w Jędrzychowicach.

Region zachodni charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem instalacji o charakterze lokalnym, które będą dalej funkcjonować w systemie regionalnym po odpowiednim ich przystosowaniu.

Przyjęto harmonogram dalszych działań

Realizacja przedsięwzięć w gospodarce odpadami na terenie podregionu zgorzeleckiego wymagają współpracy samorządów w przy realizacji zadań przedstawionych w WPGO 2011.

Zaproponowany harmonogram ma charakter orientacyjny. Obejmują wyłącznie cele jakie są związane z podjęciem współpracy w ramach Regiony Zachodniego. Po tym okresie harmonogram będzie musiał zostać uzupełniony o cele szczegółowe związane z realizacją wymogów wynikających w realizacji WPGO 2011.

październik 2009	Spotkanie konsultacyjne gmin
listopad 2009	Opracowanie modelu współpracy w ramach podregionu zgorzeleckiego
listopad 2009	Opracowanie wytycznych do powiatowego oraz gminnych planów gospodarki odpadami
grudzień 2009	Formalizacja współpracy gmin
grudzień 2009	Opracowanie modelu współpracy w ramach Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami
styczeń 2010	Podjęcie współpracy w ramach Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami

Opracowano wnioski z których jako najważniejsze należy uznać:

1. Deficyt pojemności składowisk w regionie wystąpi już w roku 2012.
2. Deficyt możliwości technicznych przetworzenia odpadów komunalnych przed ich składowaniem występuje już w chwili obecnej.
3. Brak technicznej możliwości unieszkodliwienia odpadów niebezpiecznych występujących w odpadach komunalnych w sposób inny niż nieselektywne składowanie.
4. Konieczność rozbudowy instalacji o charakterze regionalnym z pominięciem Zakładu w Trzebieniu położonego na obszarze Natura 2000
5. Konieczność podjęcia działań w celu spełnienia wymogów jakie nałożone na Region Zachodni w WPGO 2011 w tym:
  - Opracowanie modelu współpracy międzygminnej
  - Opracowanie wytycznych do powiatowego oraz gminnych planów gospodarki odpadami
  - Formalizacja współpracy gmin
  - Opracowanie modelu współpracy w ramach Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami
  - Podjęcie współpracy w ramach Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami

2.6 Wytyczne wynikające z dokumentów gminnych

2.6.1 Wytyczne wynikające ze strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Zgorzelec

Misją miasta jest optymalne zaspokojenie zbiorowych potrzeb jego mieszkańców przez wykonywanie zadań publicznych nie zastrzeżonych ustawowo dla samorządu wojewódzkiego, powiatowego oraz dla administracji rządowej i innych organów Państwa, z poszanowaniem środowiska i racjonalnym wykorzystaniem jego zasobów.

2.6.1.1 Wizja rozwoju Miasta

W takim ujęciu zakłada się, że w perspektywie najbliższych 10-15 lat Zgorzelec będzie miastem:

I. W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ:

1. z czystymi, II klasy czystości wodami rzek Nysy i Czerwonej Wody i czystym powietrzem, co zostanie osiągnięte we współpracy ze stroną czeską i niemiecką w skali ponadlokalnej,

2. z zagospodarowanymi rzekami i ich otoczeniem, a zwłaszcza obu brzegami Nysy,

IV. W SFERZE PRZESTRZENNO-TECHNICZNEJ:

1. z uporządkowaną gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami i uregulowaną gospodarką energetyczną, z oszczędnymi rozwiązaniami technologicznymi,

2.6.1.2 Cele rozwojowe Miasta

Celem nadrzędnym rozwoju Miasta Zgorzelec jest wysoka jakość życia jego mieszkańców.

Cele główne to cele, które chce się w strategii osiągnąć. Cele te odpowiadają na pytanie: w jaki sposób ma być zrealizowany cel nadrzędny, związany z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju. Określa się je następująco:

- ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zrównoważony rozwój społeczny,
- zrównoważony rozwój gospodarczy,
- zrównoważony rozwój przestrzenny,
- ład instytucjonalny i ład w zarządzaniu

Zrównoważony Rozwój Przestrzenny (Cele i zadania związane z gospodarką odpadami)

- Sprawna utylizacja, neutralizacja i recykling odpadów przemysłowych

- Kontynuacja budowy zakładu utylizacji, opracowanie programu utylizacji i programu recyklingu odpadów przemysłowych i ich wdrażanie
- Rekultywacja dawnego wysypiska

2.6.2 Regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie miasta

Wytyczne wynikające z regulaminu utrzymania porządku i czystości dotyczące zbierania zmieszanych odpadów komunalnych zawierają następujące wymogi:

Właściciel nieruchomości ma obowiązek wyposażyć nieruchomość w pojemniki, kontenery i worki na odpady komunalne stałe niesegregowane przy zachowaniu minimalnej pojemności:

1) jeden pojemnik o pojemności 0,11 m³ (110 dm³), 0,12 m³ (120 dm³) lub 0,24 m³ (240 dm³) dla rodziny liczącej do czterech osób, a w przypadku rodzin o większej liczbie członków - w ilość dostosowaną do tych pojemności w przypadku zabudowy jednorodzinnej;

2) zarządcy nieruchomości wielolokalowych zobowiązani są dostosować wielkość pojemników do liczby mieszkańców i cyklu wywozu, biorąc pod uwagę normatywy określone w pkt. 1, lecz nie mniej niż jeden pojemnik 1,1 m³ (1100 dm³) w przypadku zabudowy wielorodzinnej dla potrzeb jednej wspólnoty mieszkaniowej lub kontener KP-7 w przypadku zabudowy wielorodzinnej dla kilku wspólnot mieszkaniowych;

3) prowadzący działalność gospodarczą zobowiązani są dostosować wielkość pojemników do swych indywidualnych potrzeb, uwzględniając normatywy dostosowane do tygodniowego cyklu odbioru odpadów lub częściej, zgodnie z zawartą umową z odbiorcą odpadów lecz nie mniej niż:

a) 2 dm³ na jedno dziecko w przypadku żłobków, przedszkoli i szkół,

b) jeden pojemnik 0,11 m³ (110 dm³), 0,12 m³ (120 dm³) lub 0,24 m³ (240 dm³) na lokal na każde 30 m² powierzchni użytkowej dla obiektów handlowo-usługowych, rzemieślniczych, hurtowni itp. przy zachowaniu poniższych norm:

• dla lokali użytkowych: biura, gabinety, wypożyczalnie, antykwariat – 0,1 m³/m²/p.u./rok,

• dla lokali użytkowych prowadzących handel i gastronomię – 0,3 m³/m²/p.u./rok,

• dla pozostałych działalności produkcyjno-handlowych – 0,2 m³/m²/p.u./rok,

• dla garaży – 0,02 m³/m²/p.u./rok,

c) co najmniej 1 pojemnik 0,11 m³ (110 dm³), 0,12 m³ (120 dm³) lub 0,24 m³ (240 dm³) dla ulicznych punktów szybkiej konsumpcji,

4) pojemniki 1,1 m³ (1100 dm³) lub kontenery KP-7 (w zależności od potrzeb) dla ogródków działkowych w okresie od 1 marca do 31 października; lecz nie mniej niż jeden pojemnik 1,1 m³ (1100 dm³) / 1 ha;

5) odpowiednio oznaczone worki udostępniane przez odbiorcę odpadów w przypadku okresowo zwiększonych ilości odpadów komunalnych stałych nie mieszczących się w przynależnych pojemnikach;

6) odpady komunalne nie mieszczące się w typowych urządzeniach do zbierania odpadów należy gromadzić w specjalnie do tego celu dostosowanych kontenerach lub na wyznaczonym do tego celu miejscu na terenie nieruchomości;

7) odpady powstałe w wyniku remontu lub modernizacji lokali, np. gruz, należy gromadzić w specjalnych kontenerach, uniemożliwiających pylenie.

Ustalono następujące ilości odpadów komunalnych stałych wytwarzanych przez jednego mieszkańca w ciągu tygodnia:

- 1) 0,029 m³ (29 dm³) – jako ilość podstawową;
- 2) 0,002 m³ (2 dm³) – na każdą osobę przebywającą na terenie szkoły każdego typu (uczeń i pracownik);
- 3) 0,01 m³ (10 dm³) – na jedno łóżko dla szpitali, internatów, koszar, hoteli, pensjonatów itp.;
- 4) 0,002 m³ (2 dm³) – na każdą osobę przebywającą na terenie przedszkola (dziecko i pracownik).

Gromadzenia odpadów komunalnych stałych należy dokonywać w zlokalizowanych w miejscu wymienionych w § 15 przenośnych pojemnikach lub kontenerach KP-7.

Nieruchomość powinna być wyposażona w taką ilość pojemników, która zapewni gromadzenie w nich wszystkich odpadów komunalnych.

Zabrania się umieszczania w pojemnikach lub kontenerach na odpady komunalne odpadów niebezpiecznych i medycznych określonych w ustawie o odpadach.

Pojemniki i inne urządzenia do zbierania odpadów powinny być ustawione w miejscach łatwo dostępnych, zarówno dla użytkowników, jak i dla pracowników odbiorcy odpadów, w sposób nie powodujący nadmiernych uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców nieruchomości lub osób trzecich w miejscu wyodrębnionym, bez konieczności otwierania wejścia na teren nieruchomości, lub gdy takiej możliwości nie ma, należy je wystawiać w dniu odbioru, zgodnie z harmonogramem na chodnik lub ulicę przed wejściem na teren nieruchomości.

Lokalizacja miejsca z pojemnikami na nieczystości powinna odpowiadać następującym normom:

- 1) w przypadku ustawienia pojemników o pojemności 0,11 m³ (110 dm³), 0,12 m³ (120 dm³) lub 0,24 m³ (240 dm³) odległość od drogi dojazdowej utwardzonej nie większa niż 10 m;
- 2) w przypadku ustawienia pojemników o pojemności 1,1 m³ (1100 dm³) odległość od drogi dojazdowej utwardzonej nie większa niż 5 m;
- 3) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, gdzie brak jest miejsca na terenie posesji lub brak drogi dojazdowej, dopuszczalne jest inne ustawienie pojemników;
- 4) pojemniki na odpady powinny być ustawione na terenie nieruchomości, w miejscu widocznym, trwale oznaczonym, na wyrównanej i utwardzonej powierzchni, zabezpieczonej przed zbieraniem się wody i błota.

Wymogi te powinny być na bieżąco monitorowane gminnym systemem ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych.

Wytyczne wynikające z regulaminu utrzymania porządku i czystości dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych zawierają następujące wymogi:

Właściciel nieruchomości ma obowiązek wyposażyć nieruchomość w pojemniki, kontenery lub worki na odpady komunalne stałe segregowane przy zachowaniu minimalnej pojemności i koloru:

- odpady niebezpieczne - worki czerwone w zabudowie jednorodzinnej lub pojemnik 1,1 m³ (1 100 l) w zabudowie wielorodzinnej;
- zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny – worki czarne przy zabudowie jednorodzinnej lub pojemnik 1,1 m³ (1 100 l) przy zabudowie wielorodzinnej